

Hamlet, prins van Denemarken : treurspel in vijf bedrijven

<https://hdl.handle.net/1874/366795>

BIBLIOTHEEK DER RIJKSUNIVERSITEIT
TE UTRECHT

1929

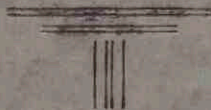
Verzameling tooneelstukken

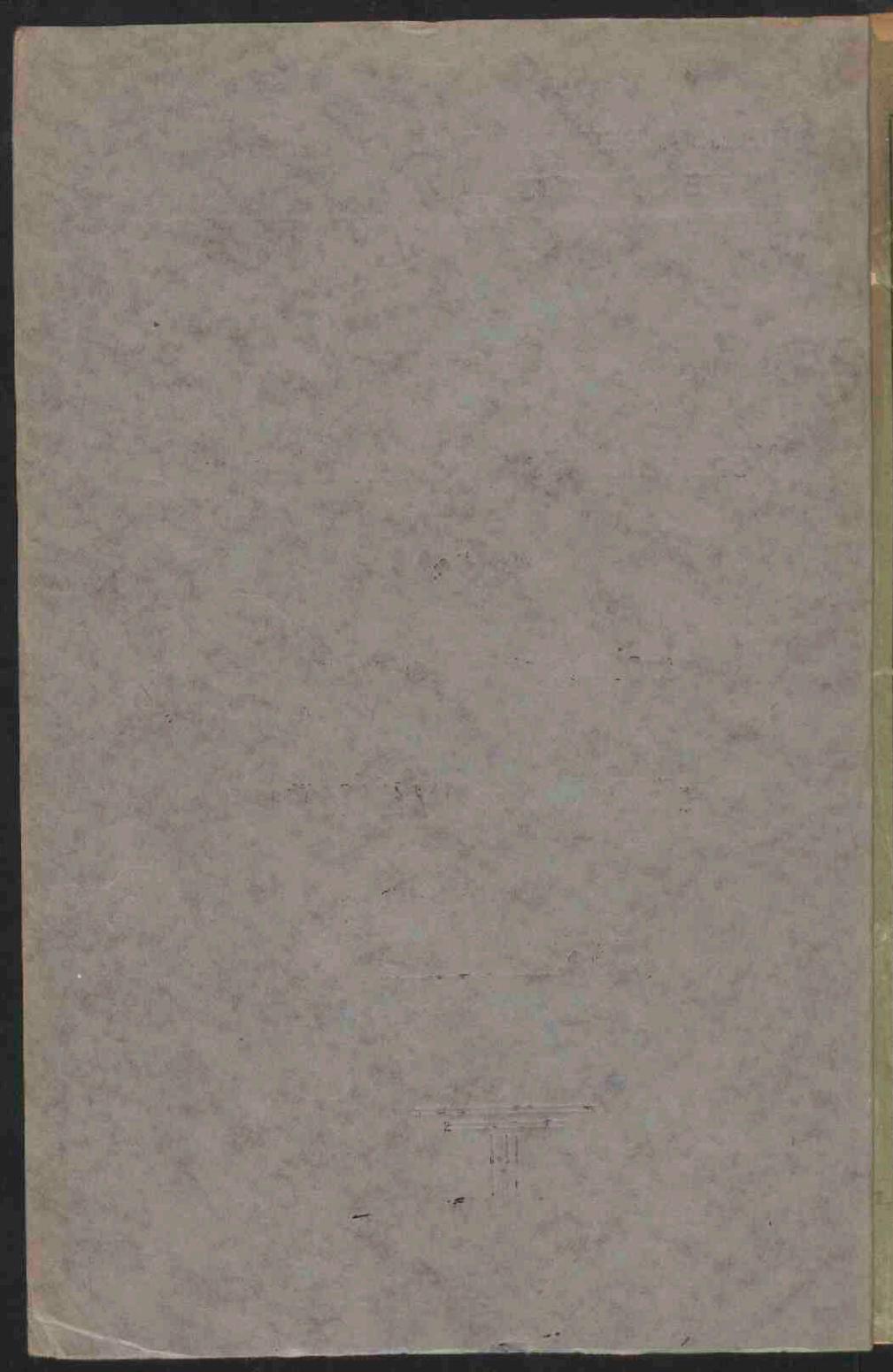
uit de

nalatenschap van

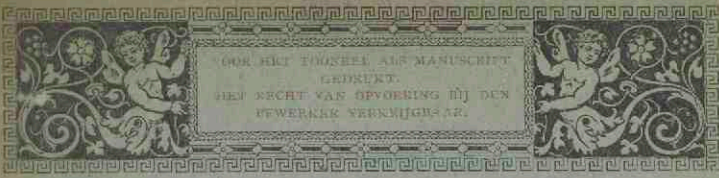
Prof. Dr. J. te WINKEL

No. 74 _____

Dr. J. B. M. - 182
N. 306 a

HAMLET,
PRINS VAN DENEMARKEN.

TREURSPTEL IN VIJF BEDRIJVEN

VAN

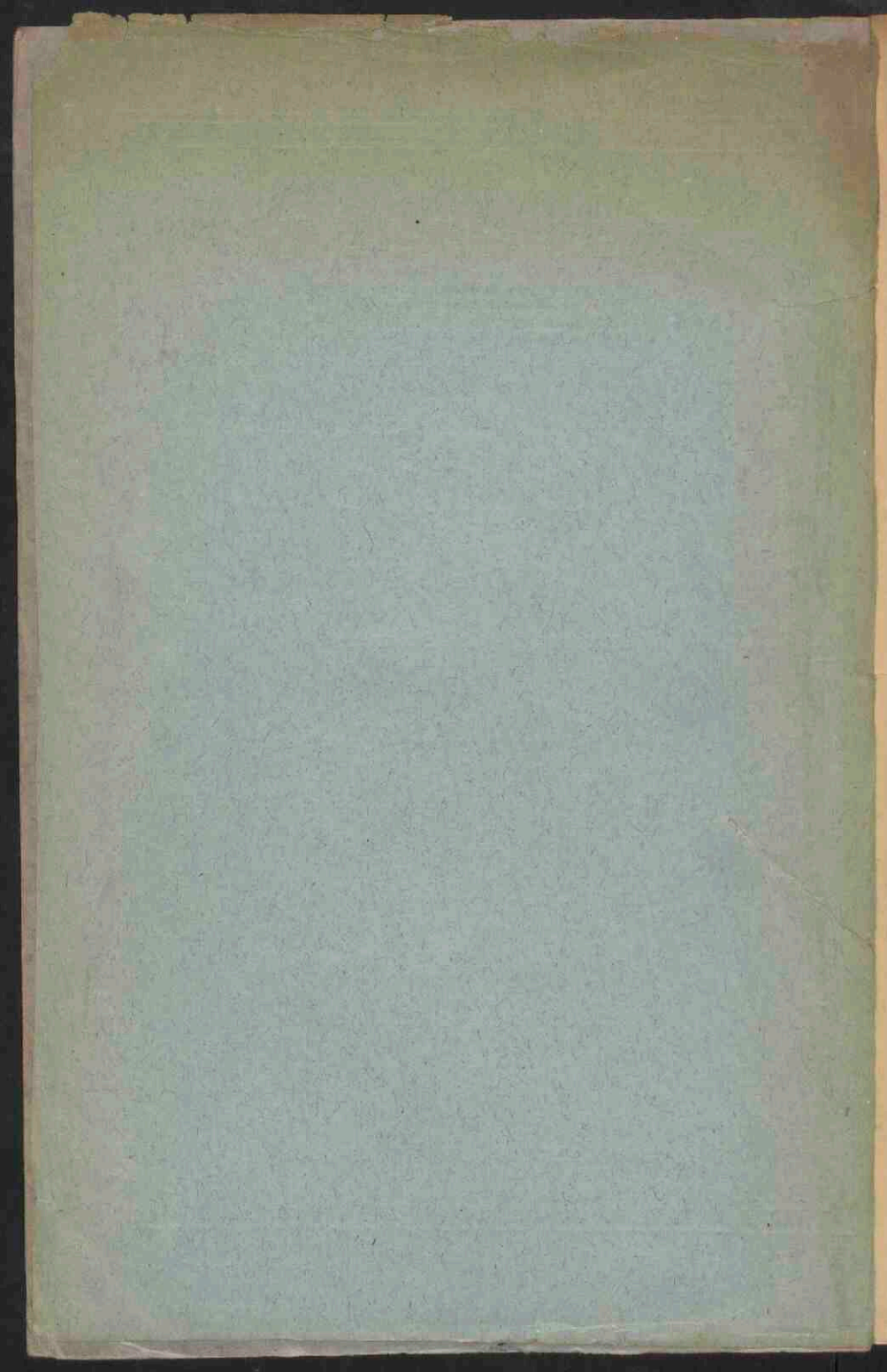
WILLIAM SHAKESPEARE;

vertaald en voor het hedendaagsch tooneel bewerkt

DOOR

Dr. L. A. J. BURGERSDIJK.

—S GRAVENHAGE. — A. RÖSSING. — 1882.

J. Canning

H A M L E T,

PRINS VAN DENEMARKEN.

TREURSPEL.

PHOTOGRAPH
BY KENNETH L. ...

HAMLET,

PRINS VAN DENEMARKEN.

TREURSPEL IN VIJF BEDRIJVEN

VAN

WILLIAM SHAKESPEARE;

VERTAALD EN VOOR HET HEDENDAAGSCH TOONEEL BEWERKT

DOOR

DR. L. A. J. BURGERSDIJK.

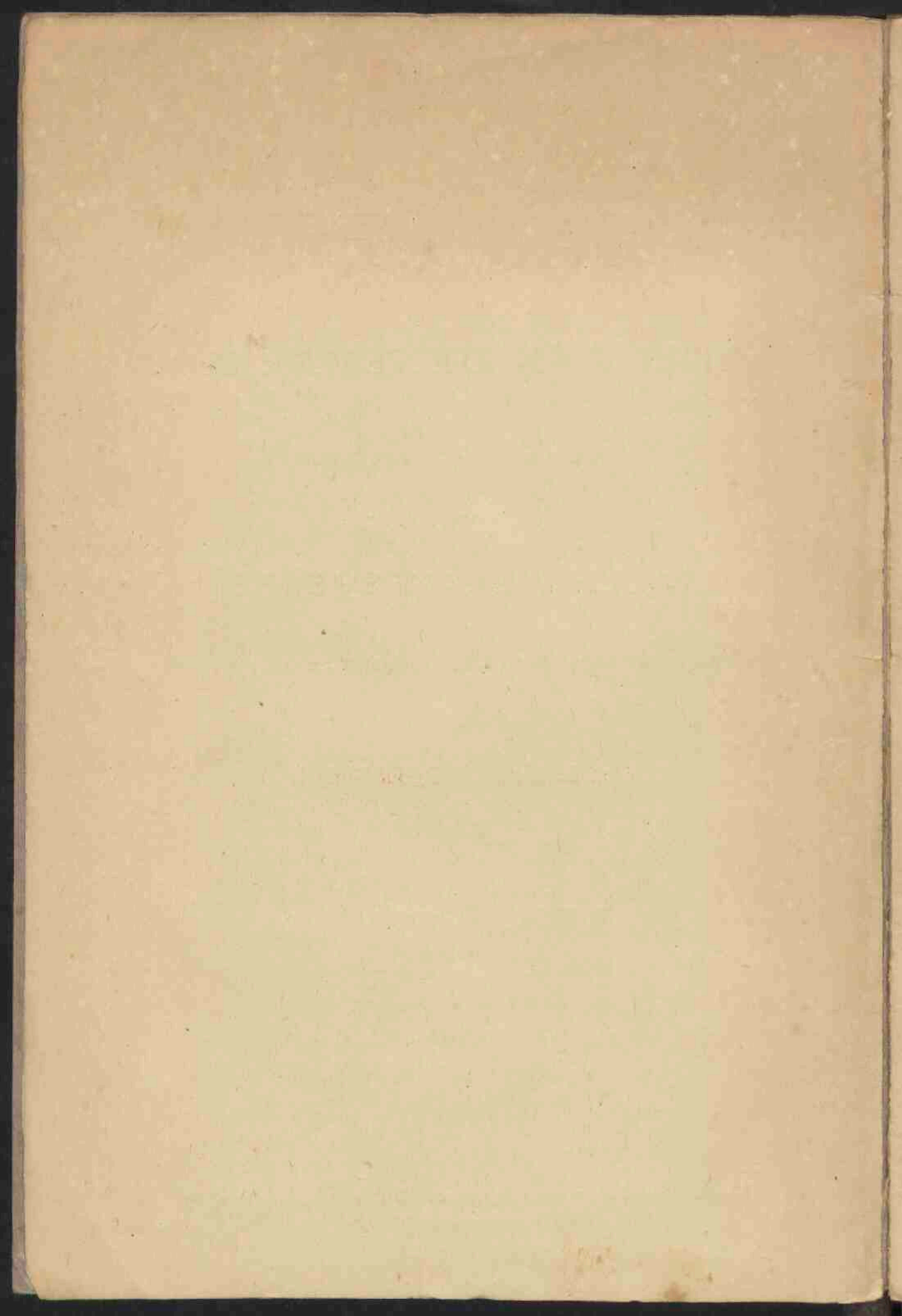
BIBLIOTHEEK DER
RIJKSUNIVERSITEIT
UTRECHT.

'S GRAVENHAGE,

A. ROSSING.

1882.

Voor het tooneel als manuscript gedrukt. Het recht van opvoering bij den bewerker verkrijgbaar.

Aan den Heer

A. C. WERTHEIM.

Nu voor het eerst eene proeve mijner tooneelbewerkingen in het licht verschijnt, is het mij een waar genoegen, deze aan U te mogen opdragen. Mocht ik ook van den Raad van Beheer van de Vereeniging „Het Nederlandsch Tooneel” vele blijken van belangstelling ondervinden, reeds bij de voorbereiding der opvoering van Romeo en Julia; mocht ik daarna in een schrijven, door den Heer Schimmel en U onderteekend, een bewijs ontvangen van heusche waardeering; mocht ik ook later van den Heer Schimmel de meest gewenschte medewerking erlangen; moge de Secretaris der Vereeniging, de Heer J. H. Rössing, vervuld van het denkbeeld, dat Shakespeare ook op het Nederlandsch

tooneel op waardige wijze moet worden opgevoerd, door oordeelkundige voorbereiding, gestadigen aandrang en zorgvuldige regeling grootendeels het slagen hebben verzekerd; — het eerst werd ik in gesprekken met U door Uwe groote belangstelling aangemoedigd om op den ingeslagen weg voort te gaan.

Daarom stelde ik er prijs op, dit Werkjen aan U als hulde aan te bieden. Ik doe dit in de overtuiging, dat, indien het streven der Vereeniging „Het Nederlandsche Tooneel” inderdaad tot het beoogde doel geleidt, dit voor een goed deel daaraan te danken zal zijn, dat de hoogbegaafde Voorzitter van den Raad van Beheer in U een ijverigen en oordeelkundigen bondgenoot gevonden heeft, eene medewerking, te hooger te waardeeren, daar Uwe bezigheden U ongetwijfeld slechts weinig tijds voor de beoefening der letteren overlaten.

Ik hoop, dat gegronde kritiek, die ik gaarne zou zien uit-

geoeffend, dit werkjen eene Uwer niet onwaardige hulde zal achten. Ik weet zeer goed, dat velen met leedwezen, de een dit, de ander dat zullen missen, maar bij een Tooneelwerk, zoo uitgebreid als de Hamlet is, moet veel, zeer veel gekapt worden om de opvoering mogelijk te maken. Wat tegen elke der kappingen te zeggen is, zal ik grootendeels mijzelven reeds gezegd hebben, eer ik er toe overging. Zoo ging het mij aan het hart, de later verhaalde en niet volstrekt onontbeerlijke eerste verschijning van den geest weg te laten; zoo had ik aan het eind van het stuk Fortinbras gaarne laten optreden, maar dan had hij ook midden in het stuk, mijns inziens, moeten verschijnen; gaarne had ik de rol van Polonius minder besnoeid, doch het behouden b. v. der lessen aan zijn zoon maakt ook het behouden van het tooneel met Reinoud noodig, en ontziet men hier het gebruik van het kapes, dan moet men het stuk

op eene andere wijze bekorten en b. v. de reis naar Engeland, den opstand onder Laërtes wegwerken, de rol van koning Claudius te zeer besnoeien, enz. Ik weet zeer goed, dat men bij eene taak, als die ik te vervullen had, op geene enkele wijze tal van aanmerkingen kan ontgaan. Maar er kunnen ook bezwaren van anderen aard te opperen zijn, die mij nuttige wenken kunnen geven bij de voortzetting mijner thans voor de helft volbrachte taak, de volledige vertaling van Shakespeare's werken; ik zal mij gelukkig rekenen, zoo mij deze te beurt vallen. Moge de kritiek slechts niet oordeelen, dat het stuk de eer niet verdiende van door u aanvaard te worden.

Deventer,
2 Januari 1882.

L. A. J. BURGERSDIJK.

PERSONEN.

CLAUDIUS, Koning van Denemarken.....	De Heer van Schoonhoven.
GEERTRUIDA, Koningin van Denemarken en moeder van Hamlet.....	Mevr. Kleine—Gartman.
HAMLET, zoon van den vorigen en neef van den regeerenden koning.....	De Heer L. Bouwmeester.
OLONIUS, Opperkamerheer	„ A. Ising.
LAÉRTES, zoon van Polonius.....	„ Jan C. de Vos.
OPHELIA, dochter van Polonius.....	Mej. Jos. de Groot.
HORATIO, vriend van Hamlet.....	De Heer Tourniaire.
VOLTIMAND,	„ Wensma.
CORNELIUS,	„ Een zwijgende.
ROSENCRANTZ, } Hovelingen.....	„ Meynadier.
GULDENSTERN, }	„ Schulze.
OSRIC,	„ Clous.
MARCELLUS, Officier	„ Plas.
BERNARDO, Soldaat.....	„ Sinclair.
DE GEEST van Hamlets vader.....	„ Spoor.
Een Priester	„ Wensma.
1ste Doodgraver.....	„ Jacques de Boer.
2de Doodgraver.....	„ Van Dommelen.
Een Bode.....	„ Malherbe.
De Woordvoerder van den proloog.....	„ Clous.
De Tooneelkoningin.....	Mej. Chr. Poolman.
1ste Tooneelspeler.....	De Heer De Jong.
2de Tooneelspeler.....	„ Van Dommelen.

Hovelingen; Hofdames; Officieren; Soldaten; Tooneelspelers; Bode.

Het tooneel is te Elseneur.

Eerste voorstelling 21 Januari 1882, door de artsen der Vereeniging: „Het
Nederlandsch tooneel” in het Grand-Théâtre in de Amstelstraat
te Amsterdam.

The first part of the book is devoted to a general history of the world, from the beginning of time to the present. The author discusses the various civilizations that have flourished on the earth, and the progress of human knowledge and industry. He also touches upon the political and social changes that have shaped the modern world.

The second part of the book is a detailed account of the history of the United States, from its early settlement to the present. The author describes the struggles of the colonists for independence, the growth of the young nation, and the various conflicts that have marked its history. He also discusses the political and social developments that have shaped the American people.

The third part of the book is a history of the world from the year 1800 to the present. The author discusses the various revolutions and wars that have shaped the modern world, and the progress of human knowledge and industry. He also touches upon the political and social changes that have shaped the modern world.

EERSTE BEDRIJF.

TAFEREEL I.

EEN ZAAL IN HET KONINKLIJK KASTEEL.

In de zaal zijn aanwezig: Hovelingen, waaronder LAERTES, VOLTIMAND, CORNELIUS, en Hofdames, waaronder OPHELIA. De KONING en KONINGIN, gevolgd door HAMLET en begeleid door POLONIUS, komen binnen en plaatsen zich op twee troonzetels.

DE KONING.

Schoon Hamlet's, onzes waarden broeders, dood
Nog versch in heugnis ligt, en schoon 't betaamde,
Dat rouw ons hart vervulde en heel ons rijk
't Gelaat tot ééne fronsling samentrok,
Heeft rede toch natuur zoo ver bedwongen,

Dat wij, met wijzen kommer zijns gedachtig,
 Erkennen, wat we ons zelve zijn verplicht.
 Dies hebben wij de hooge troonbezitster
 Van deez' krijgshafte staat, eens zuster ons,
 Thans gade, met bekleemde vreugd als 't waar',
 Met heil in 't een en rouw in 't ander oog,
 Met even zwaar gewogen lust en leed,
 Gehuwd; — maar daarbij werd uw rijpre wijsheid
 Geenszins miskend, en gansch uit vrijen wil
 Stondt ge ons ter zij; — dank voor dit alles, dank!
 Thans verder; weet: de jonge Fortinbras
 Heeft, met miskenning onzer kracht, of wanend,
 Dat door den dood van onzen dierbren broeder
 De staat, ontbonden, uit zijn banden sprong,
 En steunend op dien droom van goede kans,
 Niet nagelaten ons den eisch te doen,
 Dat wij de landen weder afstaan, die
 Zijn vader eens aan onzen dappren broeder
 Naar wet en recht verloor. Zooveel van hem. —
 Thans van ons zelf en 't doel der samenkomst.
 Dit is de zaak: wij schreven hier den vorst
 Der Noren, oom des jongen Fortinbras, —
 Die zwak, bedleegrig, van dit plan zijns neefs
 Wellicht niets weet, — dat hij diens verdren voortgang
 Verhindre, stuite, daar de keur der manschap
 En werving uit zijn eigen volk geschiedt,
 En zenden nu, als wel betrouwbre boden,
 U, Voltimand, en u, Cornelius,

*Voltimand en Cornelius treden voor den Koning. De Koning
 neemt van Polonius een brief aan.*

Met dezen onzen groet tot d' ouden Noorman;
 Maar verdre volmacht geven wij u niet

Tot handlen met den vorst, dan in de omschreven
Verdragsartiklen hier u is vergund.

De koning overhandigt hun het schrijven.

Vaartwel! en dat uw trouw door spoed zich toone.

Vollimand en Cornelius buigen en vertrekken.

En thans, Laertes, wat is uwe zaak?

Gij hadt een bede; spreek haar uit, Laertes.

Wat is uw wensch, Laertes?

LAERTES.

Hooge vorst,

Uw oorlof om naar Frankrijk weer te keeren,
Vanwaar ik gaarne herwaarts kwam, om bij
Uw kroning mij van mijnen plicht te kwijten.
Die is vervuld; thans streven mijn gedachten
En wenschen, ik erken 't, naar Frankrijk weër
En smeeken needrig om een gunstig antwoord.

DE KONING.

En keurt uw vader 't goed? Wat zegt Polonius?

POLONIUS.

Hij heeft mij, vorst, het traag verlof ontworpen;
Ik dring thans aan, dat gij hem oorlof schenkt.

DE KONING.

't Uur lacht u toe, Laertes: 't zij het uwe;
Gebruik uw tijd naar wensch en naar uw gaven!

Laertes treedt met eene diepe buiging terug.

Maar nu, mijn Hamlet, waarde neef en zoon, —

HAMLET, *die ver van den troon af-
gezonderd stond, onder 't nader
treden, ter zijde.*

Meer dan een neef en minder dan een zoon.

DE KONING.

Van waar, dat over u steeds wolken hangen?

HAMLET.

Toch niet, mijn vorst; te veel sta 'k in de zon.

DE KONINGIN.

Mijn Hamlet, schud uw nachtkleed van u af,
 En zie als vriend tot uwen koning op.
 Zoek eeuwig niet, met neergeslagen wimpers,
 Uw eedlen vader in het stof; gij weet,
 Ons allen is 't gemeen: wat leeft moet sterven
 En 't eeuwige door het tijdelijke beërven.

HAMLET.

Ja, eedle vrouw, het is gemeen.

DE KONINGIN.

Is 't waar,

Wat schijnt het u zoo vreemd en wonderbaar?

HAMLET.

Schijnt, eedle vrouw! neen, 't is 't; ik ken geen „schijnt.”
 't Is niet alleen mijn donkre mantel, moeder,
 Noch die gewone dracht van plechtig zwart,
 Noch diepe zuchten van beklemden adem,
 Neen, noch de tranenrijke beek van 't oog,
 Noch 't somber, naar den grond gekeerd gelaat,
 Noch eenge droefheidsvorm of rouwvertoon,
 Dat mij naar waarheid uitdrukt; die zijn schijn,
 Gebaren zijn 't, die iemand spelen kan;
 Wat meer is dan vertoon, draag ik in 't hart;
 Dit is de tooi slechts en 't gewaad der smart.

DE KONING.

Het is zeer goed en prijslijk in u, Hamlet,
 Dat gij dien diepen rouw uw vader wijdt;
 Doch weet: ook uwen vader stierf zijn vader;
 Dien vader weêr de zijne; kinderplicht
 Dringt den verweesden, ja, voor zekeren tijd,

Tot echten rouw; maar in halstarrig treuren
 Steeds te volharden is onbuigzaamheid,
 Die zondig is; wij smeeken, werp ter aard
 Dat nutloos leed, en denk en spreek van ons
 Als van een vader, want de wereld wete,
 Dat gij aan onzen troon het naaste staat;
 En mijne liefde zal zoo hoog u stellen,
 Als ooit de beste vader 't zijnen zoon
 Vermag te doen. Doch wat uw plan betreft,
 Om weer ter hoogeschool van Wittenberg
 Te keeren, 't strijdt geheel met ons verlangen;
 Wij bidden dringend, schik u en blijf hier,
 Als eerste hoveling, onze neef en zoon.

DE KONINGIN.

Uw moeders bede zij niet ijdel, Hamlet;
 Ik bid u, blijf bij ons, ga niet naar Wittenberg.

HAMLET.

Aan uwen wensch voldoe ik gaarne, moeder.

DE KONING.

Voorwaar, dat is een vriendlijk, liefdrijk zeggen.

Pages openen de deur. Men hoort muziek.

Mijn gade, kom! Dit zacht togevend antwoord
 Van Hamlet streelt mij 't hart, en dies zal heden,
 Bij elken heildronk van der Denen vorst,
 Het grof geschut dien aan de wolken melden,
 En 's hemels dreunen spreek des konings juichtoon
 En d' aardschen donder na. — Komt, laat ons gaan.

Allen af, behalve Hamlet.

De Koning en Koningin, voorafgegaan door Polonius enz. worden aan het feestmaal met trompetgeschal ontvangen. Men hoort muziek, tot allen vertrokken zijn en de deur gesloten is.

HAMLET.

O, dat dit al te vaste vleesch versmolt,
 Vervloeiide en tot een dauw verging, of dat
 Nooit de Eeuwge Zijn onwrikbaar hoog gebod
 Gericht had tegen zelfmoord! — o God! o God!
 Hoe voos, vermoeiend, laag en troosteloos
 Komt mij al 't woelen dezer wereld voor!
 'k Verfoei, verfoei haar! Moest het zoover komen?
 Twee maand pas dood! Neen, niet zoo lang, niet twee; —
 En zulk een trefflijk Koning! nevens dezen
 Een Zongod bij een Sater; zoo teeder voor mijn moeder,
 Dat hij niet toeliet, dat des hemels adem
 Te ruw haar in 't gelaat blies. Aard en hemel!
 Moet ik 't herdenken? Wat! hing zij niet hem aan,
 Alsof door de bevrediging 't verlangen
 Te groeien scheen; en toch, niet eens een maand, —
 Weg die gedachten! — Zwakheid, uw naam is vrouw!
 Een korte maand, — eer 't schoeisel was veroud,
 Waarop zij 't lijk mijns armen vaders volgde,
 Betraand als Niobe, — nam zij, — ja zij! —
 o God, een beest, een reedloos beest had langer
 Dan zij getreurd! — tot gá mijn oom, den broeder
 Mijns vaders, maar niet meer op hem gelijkend,
 Dan ik op Hercules; niet eens een maand, —
 Eer 't zilt van die aartssnoode tranen affiet
 Haar krankgewreven oogen rood te kleuren,
 Was zij gehuwd! — O allersnoodste drift,
 Die zoo zich haast tot een bloedschendig bed!
 Het is niet, en het wordt ook nimmer goed;
 Doch breek, mijn hart! want zwijgen moet mijn mond.

Horatio, Marcellus en Bernardo komen op, van ter zijde.

HORATIO.

Uw hoogheid heil!

HAMLET, *nauwlijks opziende.*

't Verheugt me u wel te zien.

Hij ziet Horatio aan.

Horatio! — indien 'k mij-zelf nog ken.

HORATIO.

Die ben ik, Heer, en steeds uw arme dienaar.

HAMLET, *steekt hem de hand toe.*

Mijn waarde vriend, — want zoo zij 't tusschen ons, —

Wat drijft u hier van Wittenberg, Horatio?

Twijfelende.

Marcellus?

MARCELLUS, *toestemmend.*

Eedle Prins!

HAMLET.

't Verheugt mij u te zien. *Tot Bernardo.* Ook gij gegroet!

Tot Horatio.

Maar zeg, wat voert u hier van Wittenberg?

HORATIO.

Mijn prins, ik kwam uws vaders uitvaart zien.

HAMLET.

Kom, drijf den spot niet met mij, studiemakker,

Ik denk, gij kwaamt mijn moeders bruiloft zien.

HORATIO.

't Is waar, mijn prins; die volgde kort er op.

HAMLET.

Slechts zuinig-, zuinigheid, Horatio! 't Restjen

Van 't uitvaartmaal kon dienst doen voor de bruiloft.

't Had liever mijn aartsvijand in den hemel

Ontmoet, dan dien dag ooit gezien, Horatio! —

Mijn vader! — 't Is me, als zie 'k mijn vader.

HORATIO.

O waar, Prins?

HAMLET.

In mijns geestes oog, Horatio.

HORATIO.

Ik zag hem eens, hij was een waardig vorst.

HAMLET.

Hij was een man, neem woord en daad, neem alles,
Mijn oog ziet nimmer zijns gelijken weér.

HORATIO.

'k Geloof, Prins, dat ik gistren nacht hem zag.

HAMLET.

Zaagt, wien?

HORATIO.

Mijn prins, den Koning, uwen vader.

HAMLET.

Den Koning, mijnen vader!

HORATIO.

Prins, temper uw verbazing voor een wijl.
Door uw aandachtig luistren, tot ik 't wonder,
Waarvoor deez twee hier mijn getuigen zijn,
U heb ontvouwd.

HAMLET.

Om Godswil, laat mij hooren.

HORATIO.

Twee nachten achtereen was aan hun tweeën,
Marcellus en Bernardo, op hun nachtwaak,
In 't doodsch en eenzaam midden van den nacht,
Dit wedervaren: voor hun blikken rees,
Geheel geharnast en gewapend, een gedaante
Als die uws vaders; driemaal gaat hij statig
En plechtig hen voorbij.

Zij staan, het bloed in de aadren schier gestold,
Verstomd, en spreken hem niet toe, maar deelen
Als diep en bang geheim 't mij mede, en ik
Betrok de derde nacht met hen de wacht,
Waar, juist op 't uur, gewapend, in gestalte
Zoo als bericht was, zoo, juist zoo, het spooksel
Weer komt. Ik kende uw vader. Deze hand
Gelijkt niet meer op de andre.

HAMLET.

Waar gebeurde 't?

MARCELLUS.

Op het terras, Heer, waar de wachtpost is.

HAMLET.

Hebt gij 't niet toegesproken?

HORATIO.

'k Deed het, Heer,

Maar antwoord gaf het niet.

HAMLET.

't Is vreemd, zeer vreemd.

Hebt gij van nacht de wacht?

MARCELLUS en BERNARDO.

Ja, edle Prins!

HAMLET.

Geharnast, zegt gij?

MARCELLUS en BERNARDO.

Ja, in 't harnas, Heer.

HAMLET.

Van top tot teen?

MARCELLUS en BERNARDO.

Ja Heer, van top tot teen.

HAMLET.

Maar zijn gelaat, dat zaagt gij niet?

HORATIO

O ja, mijn prins; 't vizier was opgeslagen.

HAMLET.

En was 't gelaat gefronst?

HORATIO.

Het drukte eer diepe droefnis uit dan toorn.

HAMLET.

Was 't bleek of blozend?

HORATIO.

Zeer bleek.

HAMLET.

En was zijn blik op u gevest?

HORATIO.

Onafgewend.

HAMLET.

Zijn baard was, denk ik, grijs gesprenkeld?

HORATIO.

Juist als ik bij zijn leven heb gezien,
Doorzilverd zwart.

HAMLET.

'k Houd met u saam de wacht;

Ik bid u allen,

Hebt gij tot dus ver dit gezicht verzwegen,

Zoo houdt het steeds besloten in uw ziel.

Vaartwel! 'k Bezoek

U tusschen elf en twaalven op uw wacht.

Hij reikt hun de hand.

MARCELLUS en BERNARDO.

Uw hoogheid is ons plichtbetoon gewijd.

HAMLET.

Uw liefde zij 't, als u de mijne. Dank!

Horatio, Marcellus en Bernardo ter zijde af.

HAMLET.

Mijns vaders geest in 't harnas! 't Is niets goeds.
 'k Vermoed een euveldaad; o waar! 't reeds nacht!
 Tot zoo lang kalm, mijn ziel! Wat snoods verricht,
 En diep in de aard bestelpt zij, 't komt aan 't licht.

Hamlet af.

*Laertes en Ophelia komen op, door de middendeur op den achter-
 grond; terwijl de deur open is, vernceent men de muziek van
 het feest des Konings.*

LAERTES.

Mijn reisgoed is reeds scheep; 't is tijd; vaarwel!
 Maar, zuster, zijn de winden gunstig en
 Vindt gij gelegenheid, slaap niet, maar laat
 Me iets van u hooren.

OPHELIA.

Twijfelt gij daaraan?

LAERTES.

Wat Hamlet en zijn mingekeuvel aangaat,
 Acht dit een modegril, een spel van 't bloed;
 Een veldviooltje in 's levens prille jeugd,
 Vroeg, niet langlevend; lieflijk, niet bestendig;
 De geur en 't siersel van een oogenblik,
 Niets meer.

OPHELIA.

Niets meer dan dat?

LAERTES.

Tel 't niet voor meer,
 Dan doet gij wijs. 'k Neem aan, hij mint u thans,
 En nog besmet geen vlekjen en geen arglist
 De reinheid van zijn wil; maar ducht gij toch,
 Dat door zijn grootheid hij geen eigen wil heeft;
 Want hij is onderdaan van zijn geboorte;

Bedenk, wat schade uw eer kan lijden, als
Gij naar zijn zangen te geloovig luistert.

OPHELIA.

'k Beloof u, 'k houd uw wijze les in eere,
Als wachter bij mijn hart. Maar, beste broeder,
Toon niet, als menig godd'loos zedepreeker,
Aan andren 't steil en doornig pad ten hemel,
Om zelf der zonde bloemenpad te gaan,
Voor eigen leering doof.

LAERTES.

O ducht dit niet. —

Ik toef te lang reeds; doch daar komt mijn vader.

*Polonius komt op, door de middendeur. Bij 't openen der deur
wordt weder tafelmuziek gehoord.*

Een dubb'le zegening is een dubbel heil,
Het toeval lacht mij toe door dubbel afscheid.

POLONIUS.

Nog hier, Laertes? Snel, aan boord, aan boord!
Uw zeilen staan gespannen door den wind;
Men wacht u reeds. Hier, neem mijn zegen met u.

LAERTES.

Vol eerbied neem ik afscheid van u, Heer.

POLONIUS.

Reeds dringt de tijd; ga, uw bedienden wachten.

LAERTES.

Vaarwel, Ophelia; blij gestaâg indachtig
Aan wat ik zeide.

OPHELIA, *gaat naar hem toe.*

'k Sloot het in mijn binnenst,
En geef aan u den sleutel er van meê.

LAERTES, *omarmt haar.*

Vaarwel!

Laertes af.

POLONIUS.

Wat heeft hij u op 't hart gedrukt, Ophelia?

OPHELIA.

Met uw verlof, 't betrof Prins Hamlet, vader.

POLONIUS.

Voorwaar, een woordjen op zijn pas.

Ik hoorde, dat hij in den laatsten tijd

Zeer vaak vertrouwlijk met u sprak, en dat

Gij zelf hem voet gaaft en voorkomend waart.

Wat is er tusschen u? zeg mij de waarheid.

OPHELIA.

Vaak heeft hij me in den laatsten tijd getoond,

Dat hij mij lief had, vader.

POLONIUS.

U lief had? Poe! gij spreekt daar dwaze taal,

Als een onnoozel, onervaren ding.

En hecht ge aan dat vertoon, zoo als gij 't noemt?

OPHELIA.

Hij gaf mij blijken van zijn vuur'ge liefde,

En in alle eer en deugd.

POLONIUS.

Deugd! ja, maar 't deugt toch niet; ga voort, ga voort!

OPHELIA.

Hij heeft betuigd, dat hij mij lief heeft, vader,

Met eed op eed, bij al wat heilig is.

POLONIUS.

Ja, sprenkels voor de snippen! 'k Weet te goed,

Hoe mild, als 't bloed aan 't zieden is, de ziel

Der tong die eeden leent. Dus, kort en goed,

Voor eens en voor altijd gezegd, 'k verlang,

Dat gij voortaan geen oogenblik misbruikt

Tot onderhoud of praatjens met prins Hamlet.
 Onthoud dit, 't is mijn wil. Ga thans uws weegs.

OPHELIA.

Mijn heer en vader, ik gehoorzaam.

Beiden af.

TAFEREEL II.

HET TERRAS VAN HET KASTEEL.

HAMLET, HORATIO en MARCELLUS *op.*

HAMLET.

De lucht schrijnt vinnig; het is bitter koud.
 Hoe laat is 't nu?

HORATIO.

Ik denk niet ver van twaalf.

MARCELLUS.

Neen, 't is geslagen.

Trompetgeschal en kanonschoten achter het tooneel.

Wat wil dat zeggen, Prins?

HAMLET.

De koning nachtbraakt en houdt drinkgelag;
 En als hij volle teugen Rijnwijn zwelgt,
 Dan balken pauken en trompetten luid
 Zijn drinktriomf den volke!

HORATIO.

Is dat gebruik?

HAMLET.

Ja, zeker is het dat.

HORATIO.

Zie, Prins, het komt!

De Geest komt op.

HAMLET.

o Englen en genadeboden, hoedt ons!
 Wees gij een geest van zegen of van vloek,
 Breng met u hemellucht of hellesmook,
 Zij uw bedoeling boos of liefderijk,
 Tot vragen lokt mij uw gestaltnis uit,
 En 'k richt het woord tot u. Ik noem u Hamlet,
 Vorst, vader, Denenkoning! O geef antwoord,
 Laat mij niet door onzekerheid vergaan;
 Maar meld, waarom uw diepvereerd gebeente,
 Aan de aard vertrouwd, zijn lijkwâ heeft verscheurd,
 En waarom 't graf, waarin we u rusten zagen,
 Zijn zwaren marmernuil heeft opgesperd
 Om u weêr uit te werpen. Wat is dit,
 Dat gij, een lijk, op nieuw, geheel in 't staal,
 Den sehemerschijn der maan bezoekt, de nacht
 Afgrijslijk maakt, en ons, met wie natuur
 Haar spel drijft, rillen doet door schrikgedachten,
 Die buiten het bereik zijn onzer ziel?
 Spreek! Waarom dit? Waartoe? Wat eischt gij van ons?

De Geest wenkt Hamlet.

HORATIO.

Het wenkt u toe, dat gij het volgt, als wilde
 Het u alleen een mededeeling doen.

De Geest wenkt weder.

MARCELLUS.

Doch ga niet mede.

HORATIO.

Neen, om alles niet.

HAMLET.

Het wil niet spreken, daarom wil ik 't volgen.

HORATIO.

Doe 't niet, mijn prins! — *Hij houdt Hamlet terug.*

HAMLET.

En wat dan zou ik duchten?

Ik acht mijn leven zelfs geen stroohalm waard.

En mijne ziel, wat zou 't haar kunnen schaden?

Zij is onsterflijk als dit wezen zelf. —

Het wenkt op nieuw mij toe; ik wil het volgen.

HORATIO.

Wat, als het naar die gruwbre klip u lokte,

Die van haar voet naar zee voorover helt,

En daar een andere schrikgestalt zich koos,

Die u tot waanzin dreef? — Gij moogt niet gaan.

HAMLET.

Het wenkt nog steeds; — ga voor, ik zal u volgen.

MARCELLUS, *grijpt Hamlet's rechterhand.*

Gij moogt niet gaan, mijn prins.

HAMLET.

Uw handen weg!

Terug, gij beiden! — Ginds! ver weg! ik wil 't!

HORATIO, *grijpt Hamlet's linkerhand.*

Hoor toch, gij moogt niet gaan!

HAMLET.

Mijn noodlot wenkt.

De Geest wenkt.

Het roept mij nogmaals. Laat mij los, gij tweeën!

Bij God, ik maak tot geest, wie 't mij belet!

Weg, laat me alleen met hem! — Ik kom, ik kom!

Hij rukt zich los en begeeft zich naar den achtergrond, waar de Geest staat, na Horatio en Marcellus gebiedend gewenkt te hebben, heen te gaan.

HORATIO.

Zijn overspannen geest maakt hem waanzinnig.

MARCELLUS.

Hem na, thans mogen wij zijn wil niet doen.

HORATIO.

Het moet; wij gaan. — Maar wat zal 't einde zijn?

MARCELLUS.

Er schuilt verderf in Denemarkens staat.

HORATIO.

De Hemel geev' hier uitkomst! — Doe zijn wil!

Marcellus en Horatio af.

HAMLET, tot den Geest genaderd.

Spreek thans, hier ben ik! Verder ga ik niet.

DE GEEST.

Hoor mij.

HAMLET.

Ik hoor.

DE GEEST.

Mijn uur is reeds nabij,

Dat ik mij aan de wreede solfervlammen

Weér overleevren moet.

HAMLET.

Ach, arme geest!

DE GEEST.

Beklaag mij niet, maar leen aandachtig 't oor

Aan wat ik zal ontvouwen.

HAMLET.

Hooren is mij plicht.

DE GEEST.

En wreken ook, nadat gij hebt gehoord.

HAMLET.

Wat?

DE GEEST.

Ik ben uws vaders geest,
Gedoemd, een zeker tijdperk 's nachts te waren
En 's daags te smachten in der vlammen gloed,
Tot iedere wandaad van mijn aardsch bestaan
Verbrand, gelouterd is.
Maar zulk verhaal van d' eeuwigheid is niet
Voor sterflijke ooren. — Luister, Hamlet, luister;
Als gij uw goeden vader ooit bemindet,

HAMLET.

O God!

DE GEEST.

Zoo wreek zijn snooden, ongehoorden moord.

HAMLET.

Zijn moord!

DE GEEST.

Een moord, zoo snood als een; de beste is snood,
Deze allersnoodst, afschuwlijk, onnatuurlijk.

HAMLET.

O, meldt het ras, opdat ik met een vlucht,
Als godsvrucht ooit of mingedachte nam,
Ter wrake stormen moog'.

DE GEEST.

Zoo hoor dan, Hamlet!

't Werd uitgestrooid, dat, toen ik in mijn luthof
Te slapen lag, een slang mij stak; maar weet,
De giftslang, die uws vaders leven stak,
Draagt thans zijn kroon.

HAMLET.

O, mijn voorspellend hart!

Mijn oom!

DE GEEST.

Ja, dat bloedschendig, overspelig monster
 Won door betoovring voor zijn vuigen lust
 Mijn schijnbaar engelreine koningin.
 o Hamlet, zij viel af; en welk een afval! —
 Maar stil, mij dunkt, ik ruik de morgenlucht;
 't Moet kort zijn. — Toen ik in mijn luthof sliep,
 Zoo als ik in het middaguur gewoon was,
 Belaagde uw oom mijn zorgelooze rust,
 Met vloekbaar, giftig ebbensap gewapend,
 En goot dat vocht, welks plotseling geweld
 Des levens vocht doet stremmen, mij in 't oor.
 Dus werd ik, slapend, door eens broeders hand,
 Van leven, kroon en gade op eens beroofd,
 In mijner zonden volheid afgesneden.
 o Gruwlijk, gruwlijk, boven alles gruwlijk!
 O spreekt natuur in u, zoo duld het niet;
 Duld niet, dat Denemarkens koningssponde
 Bloedschande en diep vervloekten wellust zie!
 Maar hoe gij ook uw taak volbrengen wilt,
 Bevlek uw ziel niet; nooit berame uw geest
 Iets tegen uwe moeder; laat die wrake
 Den hemel en den scherp gepunten dorens,
 Die in haar boezem huizen. — Thans vaarwel!
 De glimworm toont de naadring van den morgen
 En bleek wordt reeds zijn gloedloos, ijdel vuur.
 Vaarwel, vaarwel! Wees, Hamlet, mijns indachtig.

De Geest verdwijnt.

HAMLET.

o Hemelmachten! o gij aard! wat meer?
 Of hel, uw hulp? Wee mij! — Wees sterk, mijn hart!
 En gij, mijn spieren, wordt niet plotsling oud,
 Maar strekt u, houdt mij staande! — uws indachtig! —
 Ja, arme geest, zoo lang geheugen huist
 In dezen waanzinsspeelbal, uws indachtig! —
 O, weg uit het gedenkboek van 't geheugen
 Die dwaze, die nietswaarde erinneringen,
 Die boekenspreuken allen, iedren indruk,
 Door jeugd of zucht naar kennis daar gegrift;
 Want uw bevel, en dat alleen zal leven
 In 't boek mijns breins, alleen en onvermengd
 Met minder hooge dingen. Ja, bij God! —
 O vrouw, gij onheilbrengster!
 O schurk! schurk! lachende en vervloekte schurk,
 Ik zal het schrijven, recht, ik teeken 't aan,
 Dat een, die licht, en weer licht, schurk kan zijn;
 In Denemarken, zeker, kan 't zoo zijn.

Hij haalt een schrijftafel voor den dag.

Hier staat gij, oom! maar nu, maar nu, mijn wachtwoord!
 Het is: vaarwel, vaarwel, wees mijns indachtig!
 Ik heb 't gezworen.

*Hij begeeft zich langzaam naar den voorgrond, daarbij van
 tijd tot tijd achter rots- of muurgedeelten verborgen. — Ho-
 ratio en Marcellus roepen eerst tusschen de coulissen, waarin
 zij verdwenen zijn.*

HORATIO.

Mijn Prins! mijn Prins!

MARCELLUS, *onzichtbaar.*

Prins Hamlet!

HORATIO, *onzichtbaar.*

God bewaar' hem!

MARCELLUS, *onzichtbaar.*

Zoo zij 't.

HORATIO, *onzichtbaar.*

Waar, waar? Ho, ho, mijn Prins!

HAMLET.

Hoho! hoho! mijn valk! kom, vogel, kom!

Horatio en Marcellus komen weder op.

MARCELLUS.

Hoe is 't u, eedle Prins?

HORATIO.

Wat is er, Prins?

HAMLET.

O wonderbaar!

HORATIO.

Verhaal 't ons, beste Prins!

HAMLET.

Neen, 't wierd bekend.

HORATIO.

Door mij niet, Heer, bij God!

MARCELLUS.

Prins, noch door mij.

HAMLET.

Wat zegt gij, mag een menschenziel dit denken? —

Doch gij wilt zwijgen?

HORATIO en MARCELLUS.

Ja, wij zweren 't, Prins.

HAMLET.

Daar leeft geen echte schurk in Denemarken,

Of 't is een stoute gast.

HORATIO.

Geen geest behoeft, Prins, uit zijn graf te rijzen,
Om dit te melden.

HAMLET.

Juist, gij hebt gelijk;
Dus, zonder verdren omhaal, — 'k acht het best:
Wij schudden thans eikaâr de hand en scheiden.
Gij gaat, waar u òf plicht òf neiging roept,
En ik, voor mijn armzalig deel, — nu ziet,
Ik wil gaan bidden.

HORATIO.

Dat zijn maar wilde warrelwoorden, Prins.

HAMLET.

Dat zij zoo, . . . maar, wat deze verschijning aangaat,
't Is een rechtschapen geest en . . . goede vrienden,
Staat mij als vrienden, krijgers, studiemakkers,
Een kleine bede toe.

HORATIO.

Wat, Prins? wij zijn bereid.

HAMLET.

Maak nooit bekend, wat gij van nacht gezien hebt.

HORATIO en MARCELLUS.

Nooit, waarde Prins!

HAMLET.

Goed, zweert het!

HORATIO.

Prins.

Nooit! op mijn woord.

MARCELLUS.

Noch ik, Prins, op mijn woord.

HAMLET.

Neen, op mijn zwaard hier, plechtig!

Hij houdt hun het gevest van zijn zwaard voor.

DE GEEST, *onder den grond.*

Zweert!

HAMLET.

Ha ha, vriend, spreekt gij mee? Zijt gij daar, aardgeest?

Hij trekt hen naar rechts.

Komt nu; — gij hoort, die kelderknaap verlangt het;

Komt, doet den eed.

HORATIO.

Zeg ons den eed, mijn Prins.

HAMLET.

Nooit iets te melden van wat gij hier zaagt;

Zweert, op mijn zwaard!

De Geest, onder den grond.

Zweert!

HORATIO.

O hemel, aard! 't Is wonderbaar en vreemd!

HAMLET.

In aarde en hemel is er meer, Horatio,

Dan door uw schoolsche wijsheid wordt gedroomd.

Maar komt, zweert hier, zooals gij straks bereid waart,

Zoo waarlijk God u helpe, dat gij nimmer,

Hoe wonderlijk en vreemd ik mij gedraag', —

Daar 't in 't vervolg wellicht mij dienstig schijnt,

Mij grillig, wonderbaarlijk aan te stellen, —

Dat gij, alsdan mij ziende, nooit zult toonen,

Dat ge iets, iets, van mij weet; — dit nooit te doen,

Zoo waar ge op troost en heil in doodsnoed hoopt,

Zij uw gelofte; — zweert!

DE GEEST, *onder den grond.*

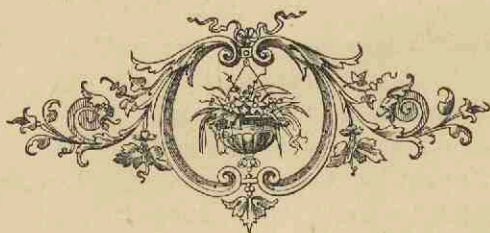
Zweert!

HORATIO en MARCELLUS, *de hand op Hamlet's zwaard.*
Wij zweren.

HAMLET.

Rust, rust, gestoorde geest! — Laat ons nu gaan;
En, 'k bid u, steeds den vinger op de lippen!
De tijd sprong uit den band; o schrikbevel,
Dat ik de man zij, die het kwaad herstell!
Komt, vrienden, laat ons gaan!

Allen af.

TWEEDE BEDRIJF.

TAFEREEL III.

EEN KAMER IN HET HUIS VAN POLONIUS.

POLONIUS *staat aan het venster.* OPHELIA, *in
nachtgewaad, komt haastig op.*

POLONIUS.

Wat is 't, Ophelia? Gij schijnt ontdaan.

OPHELIA.

O lieve vader, ik ben zoo geschrikt!

POLONIUS.

Waardoor, in 's hemels naam?

OPHELIA.

Toen 'k op mijn kamer zat te naaien, vader,
 Komt daar Prins Hamlet, met ontknoopt gewaad,
 Bleek als een doek, de knieën rillend, schokkend,
 En met een blik, waar eindloos wee uit sprak ;
 Zoo treedt hij voor mij.

POLONIUS.

Waanzinnig van verliefdheid ?

OPHELIA.

'k Weet niet, vader ;

Maar inderdaad, ik vrees het.

POLONIUS.

En wat zei hij ?

OPHELIA.

Hij greep mij bij den pols en hield mij vast,
 En trad terug ter lengte van zijn arm,
 En legde de andre hand, dus, over d' ooggen,
 En staarde aandachtig me in 't gelaat, alsof
 Hij 't af moest teeknen. Lang bleef hij zoo staan ;
 In 't eind deed hij mijn arm een weinig trillen,
 En boog en hief, aldus, driemalen 't hoofd
 En zuchtte diep. Daarop liet hij mij los,
 En met een achterwaarts gekeerd gelaat
 Scheen hij zijn weg te vinden zonder ooggen,
 Want tot het laatste toe zag hij mij aan.

POLONIUS.

Dat is de ware liefdewaanzin, die,
 Geweldig van natuur, zichzelf verderft
 En tot vertwijfling drijft. Het doet mij leed ; —
 Zeg, hebt gij hem sinds kort ook hard bejegend ?

OPHELIA.

Neen, vader, 'k wees alleen naar uw bevel

Zijn brieven af en heb hem ook den toegang
Tot mij ontzegd.

POLONIUS.

Dat dreef hem tot dien waanzin.

Het doet mij leed, dat ik niet beter, fijner,
Hem heb beoordeeld; 'k vreesde, 't was een spel,
En 't doel was uw verderf; ellendige argwaan!
Verhaal mij meer; de koning moet het weten.
Ik deel 't hem mée; 't verbergen baart meer kwaad,
Dan 't openbaren dezer liefde haat.
Kom!

Beiden af.

Verandering met open doek.

TAFEREEL IV.

EEN ZAAL IN 'S KONINGS KASTEEL.

*De KONING en de KONINGIN, gezeten. HOVELINGEN aan weers-
zijden geschaard. ROSENCRANTZ en GULDENSTERN treden op.*

DE KONING.

Weest welkom, Rosencrantz en Guildenstern!
Wel wenschten wij ook hartlijk u te zien,
Maar toch, behoefte aan uwe hulp was oorzaak
Van 't haastig opontbod. Gij hoordet wis,
Hoe Hamlet is veranderd. 'k Bid u beiden,

Die van jongs af met hem zijt opgevoed,
 Dat gij voor eenigen tijd hier aan ons hof
 Vertoeven wilt en door uw omgang hem
 Verstrooiing zoeken doet en tevens uitvorscht,
 Zoover gelegenheid u gunstig is,
 Of eenig ons verborgen leed hem drukt,
 Waarvan ons 't heelen mogelijk is.

GULDENSTERN.

Wij bieden

Volgaarne beide al onze krachten aan,
 En leggen die voor uwen troon, opdat
 Het u behage er over te beschikken.

DE KONING.

Dank, Rosencrantz en waarde Guildenstern!

DE KONINGIN.

Dank, Guildenstern en waarde Rosencrantz!
 En 'k bid u, toeft niet en bezoekt mijn zoon,
 Helaas! te zeer veranderd. Een geleide
 Breng deze heeren, waar Prins Hamlet is.

Rosencrantz en Guildenstern met eenigen uit het gevolg af.

POLONIUS *komt op.*

Genadig vorst, uw Noorweegsche afgezanten
 Zijn zeer voldaan teruggekeerd.

DE KONING.

Gij zijt de vader steeds van goede tijding.

POLONIUS.

Niet waar? Ja, wees verzekerd, vorst en heer,
 Ik wijd mijn plicht, zooals mijn ziel, gelijkelijk
 Aan God en mijnen eedlen koning toe.

Tot den Koning afzonderlijk.

Ook meen ik thans, dat ik den waren grond
 Van Hamlet's waanzin werkelijk heb ontdekt.

DE KONING.

O, meld het; zeer verlang ik dit te hooren.

POLONIUS.

Hoor uw gezantschap eerst, en laat mijn nieuws
Het nagerecht van 't groote feestmaal zijn.

DE KONING.

Verwelkom 't zelf en leid het tot ons in.

Polonius af.

Hij zegt daar, mijn Geertruide, dat hij thans
De bron heeft opgespoord der kwaal uws zoons.

DE KONINGIN.

Ik vrees, die is niet anders dan de hoofdbron:
Zijns vaders dood, ons overhaastig huwlijk.

DE KONING.

Wij zullen 't hooren.

Polonius komt weder op met Voltimand en Cornelius.

Welkom, mijne vrienden!

Spreek, Voltimand, wat nieuws van broeder Noorman?

VOLTIMAND.

Een hofflijk antwoord op uw groet en wenschen.
Nauw had hij uwe klacht vernomen, of
Hij gaf bevel tot staking van de werving
Zijns neefs, maar schonk den jongen Fortinbras, —
Toen die beloofd had nimmermeer de wapnen
Te voeren tegen Uwe Majesteit, —
De volmacht om met de aangeworven krijgers
Den oorlog tegen Polen te gaan voeren;
En zijn verzoek, hier nader uitgedrukt,

Hij overhandigt een geschrift.

Is, dat het u behage voor dien krijgstoet
Door uw gebied hem doortocht toe te staan,

Met zulken waarborg en vergoeding, als
Dit schrijven u ontvouwt.

DE KONING.

Wij zijn tevreden,
En zullen ter geleegner tijd dit lezen,
En, rijpelijk overwegend, antwoord geven.
Inmiddels dank voor uw volbrachten last.
Rust uit en viert dezen avond met ons feest;
Hoogst welkom t'huis!

Voltimand en Cornelius af. De Koning, na een blik met Polonius gewisseld te hebben, wenkt den hofstoet zich te verwijderen. Polonius blijft alleen met den Koning en de Koningin.

POLONIUS.

Die zaak liep gunstig af. —
Mijn vorstin en mijn gebiedster, schenkt gehoor.
Ik heb een dochter; 'k heb ze; ze is nog mijn,
Die mij, in haar gehoorzaamheid, let wel,
Dit heeft gegeven. Hoort en overweegt.

Hij leest.

„Aan de hemelsche, de afgod mijner ziele, de overschoone
Ophelia.”

DE KONINGIN.

Zond Hamlet dit aan haar?

POLONIUS.

Verleen gehoor, vorstin, ik meld u alles.

Hij leest:

„Twijfel aan der sterren klaarheid,
Twijfel aan den zonneshijn,
Twijfel aan de waarste waarheid,
Maar onbetwifelbaar moog' steeds mijn liefde u zijn.

O dierbare Ophelia, met de maat kan ik slecht overweg, ik versta de kunst niet mijn zuchten te tellen, maar geloof mij, dat ik, o innig lieve, u innig liefheb. Vaarwel!

Voor immer, dierbaarste jonkvrouw, de uwe, zoo lang dit samenstel hem toebehoort, Hamlet."

Dit heeft, naar plicht, mijn dochter mij getoond,
En bovendien mij van zijn liefdebeden,
Geuit, zoo dikwerf plaats en tijd hem dienden,
Getrouw verslag gedaan.

DE KONING.

En hoe nam zij

Dit alles op?

POLONIUS.

Heer, waarvoor houdt gij mij?

DE KONING.

Ik acht u man van eer, uw plicht getrouw.

POLONIUS.

'k Hoop dat het blijke, Heer! 'k Ging rond te werk
En sprak als volgt de jonge dochter toe:
„Prins Hamlet is een vorst, te hoog voor u;
Dit mag niet zijn;” en toen schreef ik haar voor,
Dat zij hem streng den toegang zou versperren,
Zijn brieven of geschenken weigeren zou; —
Zoo sprak ik, en zij volgde mijnen raad;
En hij, teruggewezen, ('k maak het kort,)
Verviel tot droevig mijmen, toen tot vasten,
Daarop tot slapeloosheid, toen tot zwakte,
Toen tot verstrooidheid, en daarna, verergrend,
Tot deze dolheid, die hem thans bevangt
Tot aller smart.

DE KONING.

Hoe toetsen wij dit nader?

POLONIUS.

Gij weet, hij wandelt somtijds uren lang
Hier in de voorzaal.

DE KONINGIN.

Inderdaad, dat doet hij.

POLONIUS.

Op zulk een tijd zend ik mijn dochter daar;

Tot den Koning.

Gij plaatst u met mij achter 't wandtapijt
En slaat hem ga! Als hij haar niet bemint,
En niet dáár door tot waanzin is vervallen, —
Laat mij niet langer raadsman zijn der kroon,
Maar boer- of karreknecht.

DE KONING.

Het zij beproefd.

DE KONINGIN.

Daar komt hij, de arme, mijmrend, lezend, ziet!

POLONIUS.

O 'k bid u, gaat gij beiden, beiden heen;
Laat mij eens met hem spreken. — Gij vergunt dit?

De Koning en de Koningin af.

Hamlet komt op, lezend.

Hoe gaat het mijn vereerden vorst, prins Hamlet?

HAMLET.

Zeer wel, Goddank!

POLONIUS.

Gij kent mij immers, waarde Prins?

HAMLET.

Zeer goed; gij zijt een vischhandelaar.

POLONIUS.

Dat niet, mijn Prins.

HAMLET.

Dan wilde ik wel, dat gij zulk een eerlijk man waart.

POLONIUS.

Eerlijk, Prins?

HAMLET.

Ja, Heer; want een eerlijk man te wezen, is, zooals het in de wereld gaat, een uit tienduizend te zijn.

POLONIUS.

Zeer waar, Prins.

HAMLET.

Want als de zon maden verwekt in een dooden hond, en hoewel een God, zelf aas kust, . . . Hebt gij een dochter?

POLONIUS.

Ja, Prins.

HAMLET.

Laat haar dan niet in de zon wandelen, vriend, wees er voor op uw hoede.

POLONIUS.

Wat wilt gij daarmee zeggen? — *Ter zijde.* Altijd aan 't malen over mijn dochter; toch kende hij mij eerst niet en zeide, dat ik een vischhandelaar was; hij is ver heen, ver heen; en toch, waarlijk, in mijn jeugd leed ik ook ontzettende liefdesmartten, bijna zoo als hij. Ik wil hem nogmaals toespreken. Wat leest gij, Prins?

HAMLET.

Woorden, woorden, woorden.

POLONIUS.

Maar waar handelt het over?

HAMLET.

Wie met wie?

POLONIUS.

Ik meen, waar dat boek over handelt, Prins.

HAMLET.

't Zijn beschimpingen, Heer; want die satirieke schurk hier zegt, dat oude mannen grijze baarden hebben, dat hun gelaat gerimpeld is, dat hun oogen afzichtelijk zijn en dat zij een overmatig gebrek aan verstand paren aan uiterst zwakke lendenen; en hoewel ik, Heer, dit alles voor dikke waarheden houd, acht ik het toch niet betamelijk het zoo neer te schrijven, want gij, gij zelf, Heer, zoudt even oud zijn als ik, indien gij als een kreeft achteruit kondt loopen.

POLONIUS, *ter zijde.*

Al is dit krankzinnigenpraat, redeneering zit er toch in. — *Tot Hamlet.* Wilt gij niet uit den tocht gaan, Prins?

HAMLET.

In mijn graf?

POLONIUS.

Dat zou inderdaad uit den tocht zijn. — *Ter zijde.* Hoe gevat zijn somtijds zijn antwoorden! Dat is een gave, dat dikwijls waanzin iets treft, wat verstand en gezonde zinnen niet zoo voorespedig kunnen vinden. Ik ga hem verlaten en onmiddellijk maatregelen nemen om hem mijn dochter te doen ontmoeten. — *Luid.* Mijn geëerbiedigde Prins, ik wensch onderdanigst afscheid van u te nemen.

HAMLET.

Gij kunt, Heer, niets van mij nemen, wat ik u liever zou willen geven, mijn leven uitgezonderd, mijn leven uitgezonderd, mijn leven uitgezonderd.

POLONIUS.

Vaarwel, mijn Prins. — *Hij wendt zich om tot gaan en komt ROSENCRANTZ en GULDENSTERN tegen, die opkomen.*

HAMLET.

Die ondraaglijke oude narren!

POLONIUS, *tot Rosencrantz en Guildenstern.*

Gij komt Prins Hamlet zoeken, ziet, daar is hij.

ROSENCRANTZ, *tot Polonius.*

Gods zegen, Heer! *Polonius af.*

GULDENSTERN.

Vereerde Prins!

ROSENCRANTZ.

Mijn waarde Prins!

HAMLET.

Mijn beste, goede vrienden! Hoe gaat het u, Rosencrantz?
Beste jongens, hoe gaat het u beiden?

ROSENCRANTZ.

Zooals het middelsoort-stervelingen gaat.

GULDENSTERN.

Gelukkig door de middelmaat van 't lot,
Geen pronkjuweelen op Fortuna's muts.

HAMLET.

En ook niet de zolen van haar schoenen?

ROSENCRANTZ.

Dat ook niet, Heer.

HAMLET.

Wat is er voor nieuws?

ROSENCRANTZ.

Niets, Prins, dan dat de wereld braaf is geworden.

HAMLET.

Dan is de jongste dag nabij; doch uw nieuws is niet waar.
Maar laat mij u wat meer op den man af vragen: wat hebt gij,
mijn vrienden, Fortuna toch gedaan, dat zij u hier in de ge-
vangenis zendt?

GULDENSTERN.

In de gevangenis, Prins?

HAMLET.

Denemarken is een gevangenis.

ROSENCRANTZ.

Dan is de wereld er ook een.

HAMLET.

Dat is zij, en een van belang, met vele afdeelingen, cellen en krochten, waarvan Denemarken een der ergste is.

ROSENCRANTZ.

Wij zijn niet van die gedachten, Prins.

HAMLET.

Nu, dan is het voor u niet zoo, want er is niets, 't zij goed 't zij kwaad, of eerst onze gedachte maakt het er toe; — voor mij is het een gevangenis.

ROSENCRANTZ.

Nu, dan maakt uw eerezucht het er toe, het is te eng voor uw geest.

HAMLET.

o God, ik kon in een notedop besloten zijn en mij koning van een onbegrensde ruimte rekenen, als ik maar die booze droomen niet had! Willen wij ons bij het hof voegen? Want, op mijn woord, redeneeren kan ik niet. Zeg eerst, wat komt gij te Elseneur doen?

ROSENCRANTZ.

U bezoeken, Prins, anders niet.

HAMLET.

Ach ik ben een bedelaar en zelfs arm aan dank. Maar ik dank u; doch mijn dank, lieve vrienden, is zelfs geen oortjen waard. Heeft men u niet ontboden? Heeft uw eigen verlangen u gedreven? Is het een bezoek uit u zelve? Komaan, weest oprecht jegens mij. Komaan nu, komt er voor uit.

GULDENSTERN.

Wat zullen wij zeggen, Prins?

HAMLET.

Wat gij wilt, maar ter zake! Gij zijt ontboden geworden en in uw blikken lees ik een soort van bekentenis, die uw ongekunsteldheid niet bij machte is te verbergen; ik weet, dat de goede koning en koningin u ontboden hebben.

ROSENCRANTZ.

Waartoe, Prins?

HAMLET.

Ziedaar wat gij mij vertellen moet. Maar laat ik u bezweren, bij de rechten onzer kameraadschap, weest rond en oprecht met mij, of gij ontboden zijt of niet.

ROSENCRANTZ, *ter zijde tot Guildenstern.*

Wat zegt gij?

HAMLET.

Zoo, nu heb ik u in het oog! — Als gij mij lief hebt, dan geen ontwijking.

GUILDENSTERN.

Prins, wij zijn ontboden geworden.

HAMLET.

Ik zal u zeggen, waarom; dan zal mijn mededeeling uw ont-hulling vóór zijn, en uw gelofte van geheimhouding aan den koning en de koningin geen veertjen laten. Ik heb in den laatsten tijd, (maar waardoor weet ik zelf niet,) al mijn opgeruimdheid verloren, al mijn gewone oefeningen laten varen, en mijn stemming is waarlijk zoo zwaarmoedig, dat dit schoon samenstel, de aarde, mij als een kale klip voorkomt, die heerlijke troonhemel, de lucht meen ik, dit grootsch overweldigend uitspanseel, dat statig rijzende dak met gouden vuurvonken ingelegd, zie, mij niets anders toeschijnt dan een onzuivere en verpeste openhooping van dampen. Welk een meesterstuk is de mensch! hoe edel door de rede! hoe oneindig rijk in vermogens! in vorm en beweging, hoe verwonderlijk en vol uit-

drukking! in houding, hoe gelijk aan een engel! in begrip, hoe gelijk aan een God! het hoogste sieraad der wereld, het voortreffelijkste van al wat leeft. En toch, wat is mij die edelste geur der stof? Ik vind geen genot, noch in den man, noch ook in de vrouw, — hoewel gij met uw glimlach schijnt te willen beweren van ja.

ROSENCRANTZ.

Prins, zoo iets kwam volstrekt niet in mijn gedachten op.

HAMLET.

Waarom hebt gij dan geglimlacht, toen ik zeide, dat ik geen genot vond in den mensch?

ROSENCRANTZ.

Ik dacht, Prins, als gij geen genot vindt in den mensch, welk een schraal onthaal de tooneelspelers van u te wachten hebben; wij kwamen onder weg hun op zijde, en zij zijn op reis hierheen om u hun diensten aan te bieden.

HAMLET.

Die voor koning speelt, zal welkom zijn, zijn majesteit zal schatting van mij ontvangen; de dolende ridder zal zijn kling en schild kunnen voeren; de minnaar zal niet voor niets zuchten; de brompot zal zijn rol in vrede ten einde kunnen brengen; de grappenmaker zal zijn aardigheden kunnen luchten, en de minnares zal aan haar ontboezemingen den vrijen loop kunnen laten, al moest het vers er ook door hinken. — Wat zijn het voor tooneelspelers?

ROSENCRANTZ.

Dezelfden, Prins, waar gij vroeger zooveel behagen in placht te vinden, de tooneelspelers uit de hoofdstad.

Trompetgeschal achter het tooneel.

GULDENSTERN.

Daar zijn de tooneelspelers.

HAMLET.

Heeren, weest welkom te Elseneur; maar mijn oom-vader en mijn moei-moeder hebben het glad mis.

GULDENSTERN.

In welk opzicht, Prins?

HAMLET.

Ik ben alleen bij noord-noordwesten wind aan 't malen; als de wind zuidelijk is, kan ik een valk van een reiger onderkennen.

Eenige tooneelspelers komen op, geleid door Polonius.

HAMLET.

Gij zijt welkom, mannen, allen welkom. Het verheugt mij u wel te zien; welkom, mijn vrienden. Ah! oude vriend! wel, wel, wat een franjes om uw gelaat, sinds ik u het laatst zag! Mannen, gij zijt allen welkom. Wij willen dadelijk, als de Fransche valkeniers, den vogel laten vliegen op het eerste het beste; laat ons hier fluks iets hooren. Komt, geeft ons een proeffen van uw kunst; kom, een roerende alleenspraak.

EERSTE TOONEELSPELER.

Welke verlangt gij, geëerde Prins?

HAMLET.

Ik hoorde u eens iets voordragen, maar het werd nooit opgevoerd, of, als het gebeurde, niet meer dan eens, want ik herinner mij, het stuk beviel den grooten hoop niet, 't was kaviaar voor het gemeen. Eén plaats daarvan beviel mij bij uitstek goed, het was het verhaal van Aeneas aan Dido, en dat wel vooral, als hij van de vermoordning van Priamus spreekt. Als gij dat nog in uw geheugen hebt, begin dan eens bij dezen regel. . . . hoe is het ook weer? . . .

„De woeste Pyrrhus, als 't Hyrkaansche monster” . . .

Neen, zoo is het niet; maar het begint toch met Pyrrhus.

„De woeste Pyrrhus, hij, wiens saablen rusting,

„Zwart als zijn opzet, op de nacht geleet,
 „Dat hij in 't onheilpaard verscholen lag,
 „Heeft nu zijn zwarte schrikgestalt besmeerd
 „Met boozer kleur, met bloed. Aldus zoekt Pyrrhus,
 „Die zoon der hel, met oogen als karbonkels,
 „Oudvader Priamus.”

Ga gij nu voort!

POLONIUS.

Bij God, Prins, goed voorgedragen, op goeden toon en met veel klem.

EERSTE TOONEELSPELER.

„Hij vindt hem fluks,
 „Vergeefs 't aloude zwaard verheffend; 't weigert
 „Zijn arm gehoorzaamheid; het ligt, waar 't neerkwam,
 „Ontilbaar voor zijn wil. Daar stort zich Pyrrhus
 „Op Priamus; hoog heft zijn woede 't zwaard,
 „En der Cyclopen hamers troffen nooit
 „Mars' wapentuig, gesmeed voor de eeuwigheid,
 „Met minder medlij, dan het bloedig zwaard
 „Van Pyrrhus Priamus verslaat.” —

POLONIUS.

Dit is te lang.

HAMLET.

Dan moet het naar den barbier, met uw baard. Ik bid u, ga voort; — hij moet zang- en danskluchten of gevallen-vrouwen-geschiedenissen hebben, of hij valt in slaap. Ga voort; kom tot Hecuba.

EERSTE TOONEELSPELER.

„Maar wie, o jammer!
 „De schaars behuifde Koningin gezien had,” . . .

HAMLET.

De schaars behuifde Koningin?

POLONIUS.

Dat is goed: „schaars behuifde Koningin” is goed.

EERSTE TOONEELSPELER.

„Die barvoets rondliep en den gloed bedreigde
 „Met oogverdervend vocht, een lap om 't hoofd,
 „Dat pas een kroon nog droeg, en voor gewaad,
 „Rondom de maagre en uitgeputte lenden
 „Een deken, in de haast van de angst gevat;
 „Die had met woorden van venijn Fortuna
 „Geschandvlekt als der heerschappij onwaard.”

POLONIUS.

Zie eens, is hij niet van kleur verschoten en staan hem niet de tranen in de oogen? houd op!

HAMLET.

Genoeg, gij zult mij het overige later wel voordragen. *Tot Polonius.* Mijn goede Heer, wilt gij den tooneelspelers een goed onderkomen bezorgen? Hoort gij, zij moeten goed behandeld worden, want zij zijn het kort begrip en de kronieken van hun tijd; het ware u beter na uw dood een slecht grafschrift te hebben, dan door hen een slechten naam bij uw leven.

POLONIUS.

Mijn Prins! Ik zal hen naar hun verdiensten behandelen.

HAMLET.

Heere beware! man, veel beter! Werd ieder mensch naar verdienste behandeld, wie ontliep de geeselstraf? Behandel hen overeenkomstig uw eigen eer en waardigheid; hoe minder zij verdienen, des te meer verdienste steekt er in uw goedheid. Neem ze met u.

POLONIUS.

Komt, mannen!

HAMLET.

Volgt hem, vrienden: morgen willen wij een stuk hooren.
Polonius af, met al de tooneelspelers, op den eersten na, die door Hamlet wordt teruggehouden. Tot Rosencrantz en Guildenstern.

Mijn goede vrienden, ik zeg u vaarwel tot van avond, gij zijt welkom te Elseneur.

ROSENCRANTZ.

Waarde Prins! *Rosencrantz en Guildenstern met diepe buigingen af.*

HAMLET, *tot den eersten tooneelspeler.*

Hoor eens, oude vriend, kunt gij „de moord van Gonzago” spelen?

EERSTE TOONEELSPELER.

O ja, Prins!

HAMLET.

Dat willen wij morgen avond hebben. Gij zoudt toch wel, zoo noodig, eene inlassching van omtrent twaalf of zestien regels kunnen leeren, die ik zou willen opstellen en er invoegen, niet waar?

EERSTE TOONEELSPELER.

O ja, Prins!

HAMLET.

Zeer goed. Volg dien heer, maar pas op, dat gij niet den spot met hem drijft. *De eerste tooneelspeler af.*

Nu, God zij met u! — Thans ben ik alleen,

O welk een schurk en lage slaaf ben ik!

Of is 't geen gruwel, dat die speler hier

In een verdichtsel, in een droom van hartstocht,

Zijn ziel zoo dwingt naar wat hij zelf zich schiep,

Dat door de ontroering heel 't gelaat hem bleek,

Het oog vol tranen, 't uitzicht raadloos werd,
 De stem hem brak, en houding en gebaar
 Zijn schepping leven deed, en dat om niets!
 Om Hecuba!

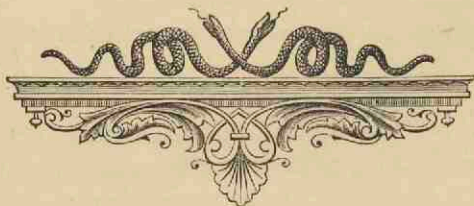
Wat is hem Hecuba, wat is hij haar,
 Dat hij haar tranen plengt? Wat zou hij doen,
 Had hij de drijfveer, 't wachtwoord voor ontroering
 Als ik? — En ik,

Ik geest- en krachtelooze ellending, gluip,
 Als Hans de droomer, plichtvergeten rond,
 En kan niets zeggen, neen, niets voor een koning,
 Die alles, gade en kroon en 't dierbaar leven
 Door vloekbren roof verloor. Ben ik een bloodaard?
 Ja, 'k heb een duivenhart; ik heb geen ziel,
 Die dwang mij bitter maakt; 'k had anders lang
 Het roofgevogelt met het aas gemest
 Van dezen slaaf. Boeleerder! moordenaar! schurk!
 O, wraak! —

Wat! O, ik ezel! Dit is heldenmoed!
 Ik, zoon van een vermoorden, dierb'ren vader,
 Tot wraak gespoord door hemel beide en hel,
 Ontlast, gelijk een sloor, mijn hart door woorden,
 En smaal en vloek! — Aan 't werk, mijn brein! — Ja, 'k weet,
 't Is wel gebeurd, dat schuldigen bij 't zien
 Eens schouwspels, door de waarheid van de kunst,
 Zoo diep in 't hart getroffen werden, dat
 Zij fluks hun euvel daden openbaarden;
 Want hebbe ook moord geen tong, toch zal hij spreken
 Op wonderbare wijs. — Ja, 'k laat dien spelers
 Iets spelen als 't vermoorden van mijn vader,
 En voor mijn oom; ik sla zijn blikken gade,
 Ik peil hem tot op 't leven; bloost, verblijkt hij,

Dan weet ik wat te doen. De geest, dien 'k zag,
Kon nog een duivel zijn.
'k Wil voor mij-zelf een vaster grond dan thans;
Daarom: dit schouwspel breng' den koning schrik,
En drijv' mij zijn geweten in den strik.

Hamlet af.

DERDE BEDRIJF.

TAFEREEL V.

EEN KAMER IN HET KASTEEL.

Middeldeur en zijdeuren, in diepe nissen, waarvoor zware gordijnen.

De KONING, de KONINGIN, POLONIUS, OPHELIA, ROSENCRANTZ en GULDENSTERN.

DE KONING.

En kunt gij, door geen omweg zelfs, ervaren,
Waarom hij zoo verward, zoo vreemd zich toont,
En met dien waanzin, woelig en gevaarlijk,
Zich dag op dag den geest zoo martlend kwelt?

ROSENCRANTZ.

Zelf voelt hij zijn verbijstring, dit erkent hij,
Maar over de oorzaak laat hij zich niet uit.

GULDENSTERN.

En evenmin laat hij zich peilen.

DE KONINGIN.

Hebt gij

Hem over eenig tijdverdrijf gepolst?

ROSENCRANTZ.

Vorstin, het toeval deed ons onderweg
Schouwspelers treffen; toen wij dit aan hem
Berichtten, scheen het hem een welkom nieuws;
Zij hebben, meen ik, reeds bevel, van avond
Voor hem iets op te voeren.

POLONIUS.

Ja, dat is zoo.

Hij droeg mij op, aan uwe majesteiten
't Verzoek te doen, het ding te komen zien.

DE KONING.

Van ganscher harte; nu, 't verheugt mij zeer,
Dat hij naar zoo iets ooren heeft.
Spoort, waarde heeren, hem nog verder aan
En wekt den lust tot zulke dingen op.

ROSENCRANTZ.

Volgaarne, Heer! *Met Guldenstern af.*

DE KONING.

Verlaat ons ook, Geertruide.

Wij hebben, lieve! Hamlet ongemerkt
Hierheen gelokt, opdat hij, als bij toeval,
Ophelia hier ontmoet!

DE KONINGIN.

Ik doe uw wensch.

Wat u betreft, Ophelia, 'k wensch van harte,
Dat uwe schoonheid de gelukkige oorzaak
Van Hamlets vreemdheid zij; dan voeren, hoop ik,

Uw deugden hem weêr in zijn vroeger spoor,
Tot beider eer.

OPHELIA.

Zoo zij het, hooge vrouwe!

De Koningin af.

POLONIUS.

Ophelia, ga hier op en neêr. — 't Behage u,
Mijn vorst, dat we ons versteken.

Hij overhandigt Ophelia een brevier.

Lees dit boek;

De schijn van zulk een overpeinzing leen'
Uw eenzaamheid een kleur. Vaak zijn wij laakbaar,
't Is niet te loochnen; want met vroom gebaar
En kleur van godsvrucht oversuik'ren wij
Den duivel zelf.

DE KONING, *ter zijde.*

O al te waar! Hoe treft

Met felle striem dit zeggen mijn geweten!
De wang der sloor, met rood en wit verfraaid,
Is min afzigtlijk vaal bij 't dekkend kleursel,
Dan mijne daad bij mijn blanketseltaal!
O zware last!

POLONIUS.

Ik hoor hem reeds; verbergen we ons, mijn vorst.

*De KONING en POLONIUS treden achter een der gordijnen aan
den zijwand. OPHELIA zet zich met een boek op een stoel nabij
den achtergrond. HAMLET komt op.*

HAMLET.

Te zijn of niet te zijn, ziedaar de vraag;
Is 't eedler voor den geest, de slingersteen
En pijlen van het nijdig lot te dulden,
Of 't hoofd te bieden aan een zee van plagen

En, door verzet, ze te enden? — Sterven, — slapen,
 Niets verder; — en, gesteld, een slaap is 't einde
 Van 't hartwee en de duizend angsten, die
 Des vleesches erfdeel zijn, — 't waar een voleinding,
 Met vroom gebed te wenschen. Sterven, — slapen,
 Te slapen! licht ook droomen; — ja, dit stremt;
 Want wat wij in dien doodslaap kunnen droomen,
 Als wij van de aardsche warr'ling zijn bevrijd,
 Dwingt ons tot aarzlen; die beschouwing doet
 De ellende tot zoo hoog een leeftijd komen;
 Want wie verdroeg den spot en smaad der wereld,
 Des onderdrukkers dwang, des hoogmoeds hoon,
 't Wee van verachte liefde, wetsvertreding,
 Den trots van het gezach en 't smalen, dat
 Verdienste van nietswaardigheid moet dulden, —
 Als hij zichzelf ruste schenken kon
 Met éénen priemstoot? — Wie verdroeg die lasten,
 En steunde en zwoegde in 't harde juk des levens,
 Zoo niet de schrik voor iets, iets na den dood, —
 Dat onontdekte land, uit welks gebied
 Geen reiziger ooit keert, — den wil verlamde,
 En eer ons 't huidig kwaad verduren deed,
 Dan vluchten tot een kwaad ons onbekend?
 Zoo maakt het peinzen lafaards van ons allen,
 En wordt de frissche bos van 't kloek besluit
 Verziekljkt door 't onechte bleek van 't mijm'ren;
 En 't streven van den hooggezwollen moed,
 Door deze omzichtigheid van stroom verandrend,
 Verbeurt den naam van hand'ling. Stil nu, gij!
*Hij bespeurt OPHELIA en beschouwt haar eenige oogenblikken
 met innig gevoel.*
 De schoone Ophelia! — Omsluit, o nimf,

In uw gebed ook mijne zonden!

OPHELIA, *ziet schijnbaar verschrikt
op en komt van rechts naar
het midden.*

Prins!

Hoe is 't u sinds... ja, sinds wanneer? gegaan?

HAMLET.

Ik dank u needrig, wel, wel, wel.

OPHELIA. *Zij haalt een paar doosjens
met kostbaarheden te voor-
schijn.*

'k Heb nog gedachtenissen van u, Prins,
Die ik sinds lang u weer te geven wenschte;
Ik bid u, neem ze hier terug.

*Hamlet wendt zich plotseling af en ontwaart Polonius, die
juist door een reet ghuurde en bij deze beweging de gordijnen
snel weder laat vallen.*

HAMLET.

Ik niet;

Neen zeker, nooit heb ik u iets gegeven.

OPHELIA.

Vereerde Prins, gij weet wel, dat gij 't gaaft,
Met woorden van den zoetsten geur, die hoog
Hun waarde stijgen deed; die geur vervloog,
Neem 't weder; arm is voor wie edel denkt,
De rijkste gift, als ons de gever krenkt.
Hier, neem, mijn Prins.

HAMLET.

A ha! zijt gij eerbaar?

OPHELIA.

Wat, Prins?

HAMLET.

Zijt gij schoon?

OPHELIA.

Wat meent uw hoogheid?

HAMLET.

Dat, als gij eerbaar zijt en schoon, gij uw eerbaarheid en schoonheid niet met elkander moet laten verkeeren.

OPHELIA.

Kan schoonheid, Prins, beter omgang hebben dan met eerbaarheid?

HAMLET.

Ja zeker, want de macht der schoonheid zal eerder de eerbaarheid tot een koppelaarster vormen, dan dat de invloed der eerbaarheid schoonheid tot haars gelijke maken kan; dit was vroeger iets wonderspreukigs, maar nu wordt het door den tijd bevestigd. Ik heb u eens bemind.

OPHELIA.

Inderdaad, mijn prins, gij hebt het mij doen gelooven.

HAMLET.

Gij hadt mij niet moeten gelooven, want de deugd kan niet zoo op onzen ouden stam geënt worden, dat wij van dezen geen bijmaak overhouden. Ik beminde u niet.

OPHELIA.

Des te meer was ik bedrogen.

HAMLET.

Ga in een klooster. Waartoe zoudt gij zondaars ter wereld willen brengen? Ik voor mij ben tamelijk eerbaar, maar ik zou mij toch van zaken kunnen beschuldigen, om welke het beter ware, dat mijn moeder mij nooit geboren had. Ik ben zeer trotsch, wraakzuchtig, eergierig; ik heb meer wandaden tot mijn beschikking, dan dat ik gedachten heb om ze uit te denken, verbeeldingskracht om haar gestaltenis te geven of tijd om ze uit

te voeren. Wat behoeven zulke wezens als ik rond te kruipen tusschen hemel en aarde? Wij zijn ellendige schurken, allen; geloof niemand van ons. Ga uws weegs, naar een klooster. Waar is uw vader?

OPHELIA.

Te huis, Prins.

HAMLET.

Laat de deur achter hem dichtsluiten, opdat hij nergens voor nar spele dan in zijn eigen huis. Vaarwel!

OPHELIA.

O help hem, genadige hemel!

HAMLET.

Als gij ooit huwt, geef ik u dezen vloek tot uitzet. Wees zoo kuisch als ijs, zoo zuiver als sneeuw, gij ontgaat toch den laster niet. Ga in een klooster, ga, vaarwel! of als gij volstrekt wilt trouwen, neem een zotskap, want verstandige mannen weten maar al te goed, welke monsters gij van hen maakt. Ga in een klooster, ga, en wel schielijk. Vaarwel!

OPHELIA.

O hemelsche machten, herstelt hem!

HAMLET.

Ik weet ook wel van uw beschilderen, al te goed. God heeft u een gezicht gegeven en gij maakt u een ander; gij huppelt en trippelt en lispelt en geeft aan Gods schepselen verdraaide namen en laat uwe wulpschheid voor argeloosheid doorgaan. Ga heen, ik wil er niets meer van weten; het heeft mij al dol gemaakt. Ik zeg u, wij willen geen huwelijken meer hebben; die reeds gehuwd zijn, mogen blijven leven, allen, op één na; de overigen moeten blijven, zooals zij zijn. Ga in een klooster, ga! *Hamlet af.*

OPHELIA.

O, welk een eedle geest is hier verwoest!

Des hoovlings, denkers, krijgers, oog, tong, zwaard,
 De hoop en bloem van d' eens zoo rijken staat,
 Der zeden spiegel, der beschaving toonbeeld,
 Waar ieders oog op staarde, thans... niets, niets!
 En ik, ik armste, ellendigste aller vrouwen,
 Die zijner eeden honing zoog, zie thans
 Dat edelst, albeheerschende vernuft
 Vol scherpen wanklank, als ontstemde klokken,
 Dit eenig beeld van frisch ontloken jeugd
 Verwelkt door waanzin. Wee mij arme, die
 Gezien heb, wat ik zag, zie wat ik zie!

Ophelia af.

De Koning en Polonius komen te voorschijn.

DE KONING.

Wat! liefde? neen, dat is 't niet, wat hem drijft;
 En wat hij sprak, hoewel een weinig woest,
 Was niet als waanzin. In zijn ziel is iets,
 Waar zijn zwaarmoedigheid op broedt, en 'k vrees,
 Is 't uitgebroed en komt het aan het licht,
 Dan is 't gevaarlijk; om het kwaad te keeren,
 Is dit, na kort en goed beraad, mijn plan:
 Hij moet met allen spoed naar England, om
 De schatting, die het ons onthield, te vordren;
 Misschien verdrijven zee en vreemde landen,
 Door wat zij hem in stâge wiss'ling toonen,
 Hem uit het hart dat iets, dat thans er huist
 En zóó zijn brein bevangt, dat hij zichzelf
 Geen meester is. — Wat dunkt u van dit plan?

POLONIUS.

Goed zal het doen, maar toch, ik blijf er bij,
 't Begin en de oorsprong van zijn jammer is
 Versmade liefde. — Volg uw wil, mijn vorst;
 Maar hoor toch, laat zijn koninklijke moeder,

Na 't schouwspel, en geheel alleen, ronduit
 Hem dringen, dat hij haar zijn leed vertrouw;
 En is 't u goed, dan hoor ik heimlijk toe;
 Mislukt haar dit, zend dan hem weg naar England,
 Of sluit hem op, waar 't uwe wijsheid kiest.

DE KONING.

Ja, 't moet zoo zijn, al wierd het fel gelaakt;
 Waanzin bij grooten blijf' niet onbewaakt.

TAFEREEL VI.

EEN ZAAL IN HET KASTEEL; EEN TOONEEL IS ER
 OPGESLAGEN.

HAMLET *en* EENIGE TOONEELSPELERS.

HAMLET.

Ik bid u, spreekt dit gedeelte, zooals ik het u voorzeide, vlot van de tong; als gij het uitbult, zooals velen van uw gild doen, had ik al zoo lief, dat de stads-omroeper mijn verzen opsneed. En zaagt ook niet te veel met uw armen in de lucht, zóó, maar behandelt alles naar eisch, want zelfs midden in den stortvloed, storm en wervelwind, mag ik wel zeggen, van hartsochtelijkheid, moet gij u een zelfbeheersching verwerven en eigen maken, die haar vrij houdt van ruwheid en van overdrijving. O, het grieft mij tot in de ziel, als ik een plompen, dik be-

pruïkten kerel een roerend tooneel in stukken, ja, in flarden zie scheuren, om de ooren van den engelenbak te doorkrijtschen, die voor het grootste gedeelte voor niets vatbaar zijn, dan voor onverklaarbare pantomimes en woest getier; ik zou zulk een kerel kunnen laten geeselen, omdat hij de grimmigheid van Termagant overdrijft, Herodes overherodest; ik bid u, vermijdt dat.

EERSTE TOONEELPELER.

Ik sta er uw hoogheid borg voor.

HAMLET.

Weest ook niet al te mat, maar laat uw eigen oordeel uw leidsman zijn; regelt uw gebaar naar het woord, uw woord naar het gebaar, en houdt daarbij vooral in het oog, dat gij de gematigdheid der natuur niet overschrijdt. Want alle overdrijving is tegen de bedoeling van het schouwtooneel, welks strekking, van oudsher tot nu toe, was en is, aan de natuur als het ware een spiegel voor te houden, aan de deugd haar eigen trekken, aan de verworpenheid haar eigen beeld te toonen, en aan onze eeuw, zooals die in personen en zeden leeft, haar gedaante en afdruk. Wordt dit overdreven of niet bereikt, dan moge het de onkundigen doen lachen, de verstandigen moet het verdrieten; en de afkeuring van een der laatsten moet naar uw schatting zwaarder wegen dan de bijval van een schouwburgvol der anderen. O, er zijn spelers, die ik heb zien spelen en van anderen heb hooren prijzen, en zelfs zeer hoog, die, om het op zijn zachtst uit te drukken, noch in taal op een christen mensch gelijkend, noch in gang op een christen, heiden of eenig mensch, zoo verwaand stampen en bulken, dat ik dacht, dat de een of ander opperman van de Natuur menschen had willen maken en ze verknoeid had, zoo afschuwelijk bootsten zij de menschheid na.

EERSTE TOONEELPELER.

Ik hoop, Heer, dat wij dat bij ons tamelijk wel hebben afgeschafft.

HAMLET.

o Schaft het geheel af! — En nog iets: laat toch uw narren op het tooneel niet meer zeggen dan in hun rol staat, want er zijn er onder, die zelf in lachen uitbarsten om een troep onnoozele toeschouwers aan het lachen te brengen, al moet juist op dat oogenblik de aandacht gevestigd zijn op een onmisbare samenspraak in het stuk; dat is schandelijk en toont een allerjammerlijkste eerezucht in den nar, die zoo'pleegt te doen. Gaat nu en maakt u gereed.

De tooneelspelers af. HORATIO komt op.

HAMLET.

Zoo, gij, Horatio?

HORATIO.

Ja, waarde Prins, tot uwen dienst.

HAMLET.

Horatio, gij zijt een man, zoo wakker,
Als ooit mijn omgang een aan mij verbond.

HORATIO.

O waarde Prins!

HAMLET.

Neen, denk niet, dat ik vlei;
Want welk een voordeel kan ik van u hopen,
U, met uw wakk'ren geest als eenig goed?
Hoor, sinds mijn ziel haar eigen keus kon doen,
En mensch van mensch kon onderscheiden, heeft
Zij u voor zich gestempeld, want gij waart
Als leedt gij niets, terwijl gij alles leedt,
Een man, die gunst en ongunst van Fortuin
Met d' eigen dank ontvingt; gezegend zij,
Wier driften zoo door 't oordeel zijn getemperd,
Dat zij geen fluit zijn, waar Fortuna's vinger
Een toon naar luim uit lokt. Geef mij den man,

Geen slaaf van driften, en ik koester hem
 In 't diepste van mijn hart, in 't hart van 't hart,
 En zoo doe 'k u. — Maar reeds te veel hiervan. —
 't Is hier tooneelopvoering voor den koning;
 Een vorstenmoord komt er in voor, gelijkend
 Op wat van mijns vaders dood u meldde.
 Ik bid u, als gij dit tooneel ziet komen,
 Let dan, met al de speurkracht uwer ziel,
 Op mijnen oom; als zijn verborgen schuld
 Op ééne plaats niet uit de omhulling breekt,
 Dan is 't een hellespooksel dat wij zagen,
 En zwart, beroekt, gelijk Vulkanus' smidse,
 Is mijn verbeelding. Geef nauwlettend acht,
 Want ik ook hecht aan zijn gelaat mijn blik;
 Daarna vereen' zich met mijn oordeel 't uwe,
 Om zijn gedrag te toetsen.

HORATIO.

Goed, mijn Prins.

HAMLET.

Daar komen ze aan; ik moet weer rustloos zijn;
 Neem gij een plaats in.

*Een Deensche marsch. Trompetgeschal. De Koning en Koningin,
 Polonius, Ophelia, Rosencrantz, Guildenstern en anderen op.*

DE KONING.

Hoe gaat het leven, neef Hamlet?

HAMLET.

Voortreffelijk, op mijn woord, van kameleonskost; ik voed
 mij met lucht en word met beloften volgepropt. Kapuinen kunt
 gij zoo niet vetmesten.

DE KONING.

Aan zulk een antwoord heb ik niets, Hamlet; die woorden
 zijn niet voor mij.

HAMLET.

En van mij ook niet meer. — *Tot Polonius.* Hebt gij mij niet verteld, Heer, dat gij ook eens aan de hoogeschool komedie hebt gespeeld?

POLONIUS.

Ja, mijn Prins, dat heb ik; en ik ging voor een goed tooneelspeler door.

HAMLET.

En in welke rol traadt gij op?

POLONIUS.

Ik trad in de rol van Julius Caesar op; ik werd op het kapietool omgebracht; Brutus bracht mij om.

HAMLET.

Dat was een brutaal stuk van hem, zulk een kapitaal kalf om te brengen. — *Tot Rosencrantz.* Zijn de spelers klaar?

ROSENCRANTZ.

Ja, mijn Prins, zij wachten op uw believen.

DE KONINGIN.

Kom hier, beste Hamlet, kom naast mij zitten.

HAMLET.

Neen, beste moeder, hier is een sterker magneet. *Hij vlijt zich aan Ophelia's voeten neer.*

POLONIUS, *ziet den Koning veelbeteekenend aan.*

A ha! hoort gij dat wel?

HAMLET.

Jonkvrouw, zal ik zoo liggen? Een heerlijk denkbeeld, zoo in den schoot van een meisje te liggen?

OPHELIA.

Zegt gij iets, Prins?

HAMLET.

Neen, niets. *Hij lacht.*

OPHELIA.

Gij zijt vroolijk, Prins.

HAMLET.

Wie? Ik?

OPHELIA.

Ja, Prins.

HAMLET.

O God! een eerste grappenmaker! Wat zou een mensch al anders doen, dan vroolijk zijn. Want zie eens, hoe vergenoegd mijn moeder er uitziet, en mijn vader is nog geen twee uren geleden gestorven.

OPHELIA.

Neen, het is twee maal twee maanden, Prins.

HAMLET.

Zoo lang reeds? O hemel, al twee maanden dood en nog niet vergeten? Dan is er hoop, dat de nagedachtenis van een groot man zijn leven wel een half jaar zal overleven, als hij ten minste kerken heeft gebouwd.

Muziek van hobo's, fluiten en pauken. Daarna

DE WOORDVOERDER VAN DEN PROLOOG.

Wij staan hier met ons stuk bereid
En smeeken, dat goedgunstigheid
Bij ons vereerd gehoor ons beid'!

Met een buiging af.

HAMLET.

Is dit een proloog of het rijmpjen van een ring?

OPHELIA.

't Is kort, Prins.

HAMLET.

Als vrouweliefde.

Op het tooneel komen op: een Koning en een Koningin.

DE TOONEELKONING.

Reeds dertig maal ging Phoebus' wagen rond
Om Nereus' stroom en Tellus' vasten grond,

De volle maan heeft haar geborgde stralen
 Aan de aard bedeed reeds twaalf maal dertig malen,
 Sinds liefde ons hart en Hymen onze handen
 Vereenden door den heiligste aller banden.

DE TOONEELKONINGIN.

En even vaak nog mogen zon en maan,
 Eer onze liefde sterv', hun wegen gaan.
 Maar ach, uw uitzicht in den laatsten tijd,
 Uw matheid, alles toont mij, dat gij lijdt.

DE TOONEELKONING.

Ja, lieve, 'k voel 't, mijn uur van heengaan naakt,
 De band van ziel en lichaam wordt geslaakt,
 Doch gij blijft in deez' schoone wereld leven,
 Vereerd, bemind; veellicht, door min gedreven
 Als ik, biedt u een tweede...

DE TOONEELKONINGIN.

O zwijg, niets meer!

't Waar' zielsverraad aan u, minde ik ooit weer!
 Vervloekt, wie ooit een tweeden toebehoort;
 Wie dat doet, heeft haar eersten man vermoord.

HAMLET, *ter zijde.*

Alsem, alsem!

DE TOONEELKONING.

'k Geloof, gij hebt, zoo als gij denkt, gesproken,
 Maar vaak, zeer vaak wordt een besluit verbroken;
 Dus, droom van trouw aan d' eersten echtgenoot,
 Met uw gemaal sterft ook uw droom den dood.

DE TOONEELKONINGIN, *knielend.*

Geef, Hemel, mij geen licht, geen brood meer, aard;
 Doemt, dag en nacht, mij lust en rust onwaard;
 Hier en hier namaals volg' mij eeuwge pijn,
 Mocht ik eens weeuw, ooit weder gade zijn!

HAMLET tot OPHELIA.

Als zij nu die gelofte eens brak!

DE TOONEELKONING.

Een duren eed! — Verlaat mij, lieve een poos;

'k Ben afgemat, de dag schijnt eindeloos;

Ik hoop, dat rust mij sterk'!

Hij legt zich op de zodenbank neder en slaapt in.

DE TOONEELKONINGIN.

Slaap zacht! o, scheid

Een onheil nimmer, o geliefde, ons beide! *Af.*

HAMLET.

Wel, moeder, hoe bevalt u het stuk?

DE KONINGIN.

De koningin spreekt te sterk, dunkt mij.

HAMLET.

O, maar zij zal woord houden.

DE KONING.

Kent gij het stuk? Er is toch niets in, dat aanstoot kan geven?

HAMLET.

O neen, alles is kortswijl, vergiftiging uit kortswijl; geen aanstoot ter wereld.

DE KONING.

Hoe heet het stuk?

HAMLET.

De muizenval. Dit stuk is de voorstelling van een moord, in Weenen gepleegd. Gonzago is de naam van den hertog, zijn gemalin heet Battista. Gij zult het zoo dadelijk zien; het is een schelmsch bedrijf. Maar wat hindert dat? Uwe majesteit en wij, die niets op ons geweten hebben, behoeven ons niets aan te trekken; laat de geschrijnde knol achteruit slaan, onze schouders zijn ongedeerd. — *Lucianus komt op het kleine tooneel op.* Dat is een zekere Lucianus, een neef van den

koning. — Begin, moordenaar; voor den drommel! houd op met die verfoei'lijke gezichten en begin.

LUCIANUS, *op het kleine tooneel.*

Gedachten zwart, gift sterk, gelegen stond,
De hand gereed, geen loerend oog in 't rond;
Snood sap van kruiden, 's middernachts gegaard,
Driemaal door Hecate met dood bezwaard,
Gij, toon uw onheilvolle tooverkracht,
Op 't krachtig leven fluks uw overmacht!
Hij druppelt het vergif in het oor van den slapenden Koning.

HAMLET.

Hij vergiftigt hem in zijn tuin, om zijn rijk. Zijn naam is Gonzago; de geschiedenis bestaat, en is in uitnemend Italiaansch beschreven. Gij zult zoo dadelijk zien, hoe de moordenaar de liefde van Gonzago's vrouw weet te winnen.

OPHELIA.

De koning staat op.

HAMLET.

Wat! door valsch brandalarm verschrikt?

DE KONINGIN.

Wat schort mijn gemaal?

POLONIUS.

Staakt de uitvoering!

DE KONING.

Geef mij een licht! — Weg!

ALLEN.

Licht! licht! licht!

Allen af, behalve Hamlet en Horatio.

HAMLET.

't Gekwetste hert zoek' hijgend rust
En 't ongedeerde speel';
O, de een heeft leed en de ander lust,
Dat is zoo 's werelds deel.

Zou dit mij niet, vriend, en een bosch van vederen, (als de rest mijner heerlijkheid van mij afviel,) aan een aandeelhebersplaats in een tooneelspelersbent kunnen helpen?

HORATIO.

Ten minste aan een half aandeel.

HAMLET.

Neen, wel aan een heel. O, mijn beste Horatio, hebt gij 't gemerkt?

HORATIO.

Zeer goed, mijn Prins.

HAMLET.

Zoodra er sprake was van vergiftigen, . . .

HORATIO.

Ik heb hem scherp in het oog gehouden.

HAMLET.

A ha! — Kom, nu muziek! Kom, de fluitspelers! —
Want als het spel den Koning niet behaagt,
De grond zal zijn, dat hem — het spel mishaaft. —
Kom, muziek!

Rosencrantz en Guildenstern komen op.

GUILDENSTERN.

Beste Prins, vergun mij een woord met u.

HAMLET.

Een geheele geschiedenis, man.

GUILDENSTERN.

De koning, Prins, . . .

HAMLET.

Nu vriend, wat heeft hij?

GUILDENSTERN.

Hij is op zijn kamer en verbazend van streek.

HAMLET.

Door den wijn, Heer?

GULDENSTERN.

Neen, Prins, veeleer door de gal.

HAMLET.

Dan zoudt gij meer verstand toonen door dit aan zijn geneesheer te melden, want als ik hem een zuiveringsdrank moest voorschrijven, zou de gal hem misschien nog veel meer plagen.

GULDENSTERN.

Beste Prins, houd uw antwoorden eenigszins in bedwang en spring niet zoo wild af, van wat mij opgedragen is u te zeggen.

HAMLET.

Ik ben geheel mak, Heer; — spreek.

GULDENSTERN.

De Koningin, uwe moeder, heeft mij in de diepste bekomernis des harten tot u gezonden.

HAMLET.

Gij zijt welkom.

GULDENSTERN.

Neen, beste Prins, deze beleefdheid is niet van de echte soort. Als het u behaagt mij een redelijk antwoord te geven, zal ik uw moeders bevel volbrengen; zoo niet, zal mijn taak met uwe vergiffenis en mijn heengaan ten einde zijn.

HAMLET.

Ik kan niet, Heer.

GULDENSTERN.

Wat niet, Prins?

HAMLET.

U een redelijk antwoord geven; mijn geest is in de war; maar Heer, zulk een antwoord, als ik kan geven, is tot uw dienst, of liever, tot mijn moeders dienst, zooals gij zegt; daarom niets verder, maar ter zake. Mijn moeder, zegt gij, —

ROSENCRANTZ.

Zij verlangt u te spreken in haar kamer, eer gij u ter rust begeeft.

HAMLET.

Wij zullen gehoorzamen, als ware zij tienmaal onze moeder.
Hebt gij nog iets meer met ons te verhandelen?

ROSENCRANTZ.

Prins, eens hieldt gij veel van mij.

HAMLET, *de handen opheffend.*

Dat doe ik nog, bij deze grijpers en stelers!

ROSENCRANTZ.

Beste Prins, wat is toch de oorzaak van uw ontstemdheid?
Waarlijk, gij sluit de deur voor uw eigen vrijheid, als gij uw
kommer voor uwen vriend verheimelijkt.

HAMLET.

Vriend, ik kom niet vooruit in de wereld.

ROSENCRANTZ.

Hoe kan dit, terwijl gij toch de stem van den koning zelf
hebt voor uw erfopvolging in Denemarken?

HAMLET.

Ja, Heer, maar... *De tooneelspelers en muzikanten komen
over het kleine tooneel in de zaal, om heen te gaan.* O, de
fluiten! Geef mij er een. *Hij neemt een fluit van hen.* Waarom
draait gij zoo om mij heen, ten einde onder den wind van mij
te komen, alsof gij mij in een net wilt drijven?

GULDENSTERN.

O mijn Prins, als mijn ijver te stout is, dan is het vriend-
schapsonbescheidenheid.

HAMLET.

Dat begrijp ik niet goed. Wilt gij eens op deze fluit spelen?

GULDENSTERN.

Ik kan het niet, Prins.

HAMLET.

Ik bid u.

GULDENSTERN.

Geloof mij, ik kan niet.

HAMLET.

Ik dring er op aan.

GULDENSTERN.

Ik ken er geen enkelen greep van, Prins.

HAMLET.

Het is even gemakkelijk als liegen; regeer deze windgaten met uw vinger en duim, blaas in de fluit met uw mond en zij zal de welluidendste muziek voortbrengen. Zie maar, hier zijn de kleppen.

GULDENSTERN.

Maar ik heb ze niet in mijn macht om er eenige harmonische tonen uit te halen; ik versta de kunst niet.

HAMLET.

Nu, zie toch eens, welk een ellendig ding gij van mij maakt! Gij wildet op mij spelen; gij houdt u alsof gij mijn kleppen kent; gij zoudt het hart van mijn geheimen willen uitrukken; gij wildet van mijn laagsten toon tot de hoogste noot van mijn stem mij uithooren; en er is veel muziek en uitnuntend geluid in dit kleine instrument, maar gij kunt het niet doen spreken. Bij God! Geloofst gij, dat op mij gemakkelijker te spelen is dan op een fluit? Denk mij welk instrument gij maar wilt; gij kunt mij wel ontstemmen, maar op mij spelen, neen!

Polonius komt op.

Gegroet, Heer!

POLONIUS.

Prins, de koningin wenscht u te spreken, en wel dadelijk.

HAMLET.

Ziet gij die wolk daar, die zooveel heeft van een kameel?

POLONIUS.

Bij onze lieve vrouwe, 't is volkomen een kameel, inderdaad.

HAMLET.

Mij dunkt, ze ziet er uit als een wezel.

POLONIUS.

Zij heeft een rug als een wezel.

HAMLET.

Of als een walvisch?

POLONIUS.

Sprekend een walvisch.

HAMLET.

Nu, dan zal ik bij mijn moeder komen, zoo voort. *Ter zijde.*
Zij brengen er mij toe, nar te zijn, zoo ver ik het maar uit
kan houden. — Ik kom voort.

POLONIUS.

Ik zal het gaan zeggen. *Polonius af.*

HAMLET.

„Voort“ is nog al gemakkelijk te zeggen. — Verlaat mij,
vrienden. *Rosecrantz, Guildenstern en Horatio af.*

HAMLET, *alleen.*

't Is nu het echte spookuur van de nacht,
Dat graven gapen en de hel haar pestwalm
Op de aarde blaast. Warm bloed kon ik nu drinken,
En bitt're gruw'len plegen, die de dag
Met huiwing zien zou. Stil, thans naar mijn moeder. —
O hart! verzaak niet uw natuur! De ziel
Van Nero dring' deez' vaste borst niet in;
Ik moge wreed zijn, onnatuurlijk niet.
'k Wil dolken tot haar spreken, niet gebruiken;
Mijn tong en ziel, toont hierbij huichelkunst;
Hoe ook, mijn ziel, uw taal voor schuld haar straff,
Bezegel 't niet met daden; neen, houd af! *Hamlet af.*

TAFEREEL VII.

EEN KAMER IN HET KASTEEL.

De Koning loopt in gemoedsbeweging op en neer, maar neemt dadelijk een rustige houding aan, zoodra GULDENSTERN en ROSENCRANTZ binnentreden.

DE KONING.

Zijn doen staat mij niet aan; en 't is voor ons
Niet veilig, als zijn waanzin vrij kan razen.
Daarom, maakt u gereed; ge ontvangt terstond
Uw lastbrief en hij moet met u naar England.

GULDENSTERN.

Onmidd'lijk maken we ons gereed.
Het is een wijze, vrome en heil'ge zorg,
Die velen, velen te behoeden, die
Door uwe majesteit bestaan en leven.

DE KONING.

Ik bid u, rust u ijlings tot die reis;
Wij willen 't schrikbeeld ras in boeien slaan,
Dat thans te vrij zich roert.

ROSENCRANTZ.

Wij maken spoed.

Rosencrantz met Guildenstern af.

POLONIUS, komt op.

Vorst, hij begeeft zich naar zijn moeders kamer.
'k Verschuil mij achter 't wandtapijt en hoor,
Wat daar geschiedt; zij leest hem wis de les,

En, zooals gij recht wijslijk hebt gezegd,
 't Is zaak, dat ook een ander dan een moeder,
 Steeds van natuur partijdig, scherp beluistre,
 Wat hij te zeggen heeft. Vaarwel, mijn Vorst,
 Eer gij ter ruste gaat, ben ik terug,
 En meld u, wat ik weet.

DE KONING.

Dank, dank, mijn vriend.

Polonius af.

DE KONING, *alleen.*

O gruw'lijk is mijn schuld, zij schreit ten hemel.
 Op haar rust d' eerste en alleroudste vloek :
 Een broedermoord! — Neen, bidden kan ik niet,
 Hoe ik het wensch en wil. — Doch waartoe dient
 Genade, als om de kracht der schuld te breken?
 'k Wil bidden, ja... maar o! wat vorm van bede
 Past mij? Vergeef mij d' oversnooden moord! —
 Dit kan niet zijn, want ik bezit nog steeds
 De vruchten, die mij dreven tot den moord:
 Mijn kroon, mijn koningsmacht, mijn koningin.
 Vindt hij genâ, die 't zondeloon behoudt?
 O diepe ellend'! o boezem, zwart als 't graf!
 O ziel, verstrikt, die, worstlend om bevrijding,
 U vaster woelt! — Helpt, englen! stugge knieën,
 Beproeft het, buigt u! en gij, hart van staal,
 Wordt murw als spieren van 't pas aad'mend wicht;
 Misschien wordt alles goed. *De Koning knielt neder.*

HAMLET, *komt op, voorzichtig, sluipend.*

Nu kon ik 't doen; gemakk'lijk, nu hij bidt;
 Nu wil ik 't doen; — en zoo vaart hij ten hemel,
 En zoo heb ik mijn wraak? — Laat zien, is 't waar?

Een schurk vermoordt mijn vader, en daarvoor
 Zend ik, zijn een'ge zoon, dienzelfden schurk
 Ten hemel!

Wat! dit waar' loon en handgift, maar geen wraak. —
 Hij overviel mijn vader, na zijn maal,
 In zijner zonden vollen voorjaarsbloei;
 En hoe zijn reek'ning staat, weet God alleen;
 Maar voor zoover wij menschen 't kunnen nagaan,
 Boet, lijdt hij zwaar. — En zou dit wrake zijn,
 Versla ik hem bij 't lout'ren zijner ziel,
 Bereid en toegerust voor d' overgang?
 Neen!

Ter scheede, zwaard; kies wreeder tijd ter straffe!
 Als hij een roes heeft, slaapt of woedend is,
 Of aan het dobb'len, vloeken of iets anders,
 Dat ieder uitzicht rooft op zaligheid,
 Plof dan hem neêr, ten hemel met de verz'nen,
 Zijn vloekziel zwart, gelijk de hel, waarheen
 Zij vaart. Thans naar mijn moeder; — zoo ik draal,
 't Is artsenij tot rekking uwer kwaal.

Hamlet af.

DE KONING, oprijzend en naar voren tredend.

Mijn woord stijgt op, aardsch blijft mijn ziel en zin;
 Geen zielloos woord dringt ooit den hemel in.

De Koning af.

Verandering met open doek.

TAFEREEL VIII.

DE KAMER DER KONINGIN.

Een breede, dubbele deur, diep, met zware gordijnen er voor, op den achtergrond; in den zijwand links, een kleinere deur. Een tafel met lampen verlicht, twee stoelen in 't midden; aan de zijwanden twee portretten; voor dat van den ouden Hamlet hangt een gordijn.

DE KONINGIN *gezeten*; POLONIUS *staat voor haar.*

POLONIUS.

Zoo daadlijk komt hij; haal hem duchtig door;
Zeg, dat zijn moedwil onverdraaglijk wordt,
En dat gij tusschen fellen toorn en hem
Als schild gediend hebt. 'k Zwiigg, maar 'k bid u, zeg
Hem goed de waarheid.

DE KONINGIN.

'k Sta voor mij-zelf u in; wees onbezorgd;
Verberg u, 'k hoor hem komen.
Polonius verbergt zich achter het tapijt der middendeur; Hamlet komt op door de zijdeur.

HAMLET.

Nu, moeder, wat is uw verlangst?

KONINGIN.

Hamlet, gij hebt uw vader diep gekrenkt.

HAMLET.

Moeder, gij hebt mijn vader diep gekrenkt.

DE KONINGIN.

Kom, gij geeft antwoord met zeer vrije tong.

HAMLET.

Ga, gij doet vragen met recht booze tong.

DE KONINGIN.

Wat moet dit, Hamlet?

HAMLET.

Wat is uw verlangst?

DE KONINGIN.

Vergeet gij wie ik ben?

HAMLET.

Bij God, gij zijt

De Koningin, vrouw van uws eega's broeder,
Maar ook mijn moeder; o, waar' dat zoo niet!

DE KONINGIN.

Nu, mogen and'ren dan tot reed' u brengen.

Zij wil heengaan. Hamlet treedt haar in den weg, wijst haar plaats te nemen op een stoel en blijft dicht voor haar staan.

HAMLET.

Neen, zet u neêr; gij wijkt niet van deez' plaats,
Gij gaat niet, eer ik u een spiegel voorhield,
Waarin ge uw innigst wezen hebt aanschouwd.

DE KONINGIN.

Wat wilt gij doen? Gij wilt mij toch niet dooden?

Roepend:

Hulp! hulp! hulp!

POLONIUS, *uit zijn schuilhoek, de deur openend.*

O hulp! hulp! hulp!

HAMLET, *neemt snel zijn zwaard en stoot.*

Wat daar? Een rat? Om een ducaat, ik dood hem.

POLONIUS, *nederstortend, achter de gordijn.*

Wee, wee, dat is de dood! *Hij sterft.*

DE KONINGIN.

Wee! wat hebt gij gedaan?

HAMLET.

Ik weet het niet.

Is het de koning? *Hij slaat de gordijn terug en ontdekt Polonius.*

DE KONINGIN.

O, welk een dol en bloedig doen is dit!

HAMLET.

't Is bloedig, ja, — zoo slecht schier, als, — hoor, moeder!
Eens konings moord en 't huwlijk met zijn broeder.

DE KONINGIN.

Eens konings moord!

HAMLET.

Ja, ja, dat zeide ik.

Hij staart op Polonius' lijk.

O gij bemoeizieke, oude dwaas, vaarwel!
Ik hield u voor uw hoog're, neem uw noodlot;
Al te gediensstig, ziet gij, brengt gevaar.

Hij sluit de deur en laat de gordijn voor het lijk neder. Tot zijn moeder naderend:

Neen, staak dat handenwringen; zet u neder,
En laat me uw harte wringen, want dat doe ik,
Wanneer 't uit kneedbre stof bestaat, en niet
Door vloekbre sleur van 't kwaad zoo is verstaald,
Dat elk gevoel er op verstompt en afglijdt.

DE KONINGIN.

Wat heb ik dan gedaan, dat gij een taal,
Zoo ruw, mij toe te buld'ren waagt?

HAMLET, *wijst op de portretten.*

Blik hier, op deze beeltnis en op die.

Hij schuift de gordijn voor het eene portret weg.

Twee broeders, naar het leven afgemaald.

Zie, welk een adel zetelde op dat aanschijn:
 Een bouw en een gestalte, ja, waarop
 Elk God, naar 't scheen, zijn stempel drukte, als om
 Der wereld toe te roepen: ziet, een man!
 Dat wàs uw gade; geef nu verder acht.
 Dit is uw gade, een halm, door brand bevestigd,
 Verderflijk voor zijn broeder. Hebt gij oogen?
 Neen, noem 't geen liefde, want op uwen leeftijd
 Is de uitgelatenheid van 't bloed reeds mak
 En hoort naar rede; maar wat rede drong u
 Van dien naar dezen? Waanzin zou niet dwalen,
 En nooit sloeg zinsbeguichling zoo 't besef
 In boei, of 't hield bij 't kiezen eenig oordeel
 Bij zulk een onderscheid.
 Waar is uw blos, o schaamte? Wilde hel,
 Wekt gij dien opstand in matronen-beendren,
 Dan zij voor 't vuur der jeugd de deugd als was
 En smelte in zijnen gloed; dan zij 't geen schande,
 Zoo jonge hartstocht blaakt.

DE KONINGIN.

O Hamlet! Zwig!

Gij richt mijn oog op 't binnenst mijner ziel,
 En daar ontwaar ik zwarte, onwischbre vlekken;
 Uw woorden dringen in mijn oor als dolken,
 Niet meer, mijn Hamlet!

HAMLET.

Een moordnaar en een schurk,
 Een, niet het tiende waard van 't twintigste
 Van uwen eersten gá, een vorst-hansworst,
 Een beurzensnijder van 't bewind en 't rijk,
 Die van een plank de kostbre kroon ontvreemde
 En in den zak stak.

DE KONINGIN.

O! niet meer!

HAMLET.

Een bonte lappenkoning! *Het vertrek wordt donkerder.*
De Geest komt te voorschijn, in huisgewaad.

HAMLET.

Helpt mij en breidt uwe wicken over me uit,
 Gij engelscharen! — Eedle schim, wat wilt gij?

DE KONINGIN.

Helaas! hij is krankzinnig!

HAMLET.

Komt gij niet om uw tragen zoon te laken,
 Die, tijd en hartstocht spillend, 't hoog gewichtig
 Volvoeren nalaat van uw schrikbren last?
 O spreek!

DE GEEST.

Denk aan uw taak! Mijn komst hier heeft
 Ten doel, uw opzet, schier verstompt, te wetten.
 Doch zie, ontzetting spreekt uit uwe moeder;
 Treed tusschen haar en 't worst'len harer ziel,
 Want zwakken schokt verbeeldingskracht het meest.
 Spreek tot haar, Hamlet!

HAMLET.

Moeder, wat beangst u?

DE KONINGIN.

Helaas! wat is 't dat u beangst?
 Dat gij op 't ijdel uwe blikken vest
 En 't woord richt tot de lichaamlooze lucht?
 Ontzetting meldt uw blik. Waar staart gij op?

HAMLET.

Op hem, op hem! — O zie, hoe bleek hij staart!
 Sprak dat gelaat tot steenen, van zijn zaak,

Zij leefden, roerden zich.

(Tot den Geest.)

Staar mij niet aan;

Dat jammervol gebaar verweekte licht

Mijn strengheid; dan verloor, wat ik te doen heb,

Zijn ware kleur; geen bloed misschien, maar tranen.

DE KONINGIN.

Wien spreekt gij aldus toe?

HAMLET.

Ziet gij dan niets?

DE KONINGIN.

Neen, niets; en 'k zie toch alles wat daar is.

HAMLET.

En hebt ge ook niets gehoord?

DE KONINGIN.

Niets dan ons zelf.

HAMLET.

Nu, zie dan ginds! Zie hoe het henen sluipt!

Mijn vader, in zijn doen alsof hij leefde!

Zie, zie, daar gaat hij, zie, daar uit de deur.

(De Geest verdwijnt door de deur.)

DE KONINGIN.

't Is niets dan een gewrocht van uw verbeelding;

Bij zulk een lichaamlooze schepping is

De waanzin in haar kracht.

HAMLET.

De waanzin!

Mijn pols houdt even juist de maat als de uwe,

Tikt even zoo gezond. Neen, 't is geen dolheid,

Wat ik daar uitte; bij uw eeuwig heil,

Leg, moeder, op uw ziel die vleizalf niet,

Dat niet uw zonde, maar mijn waanzin spreekt,

Blik in uw binnenst, biecht uw schuld den hemel;
Beschrei 't gebeurde diep, mijd verdre zonde.

DE KONINGIN.

O Hamlet, gij hebt mij 't hart gekliefd.

HAMLET.

O, werp er dan het slechter deel van weg,
En leid met de andre helft een reiner leven.
Nu, goede nacht, vaarwel! — Van dezen hoovling
Doet het mij leed; de Hemel wilde 't zoo.

Ter zijde.

Uit ouderliefde ben ik wreed, verbolgen;
Boos was 't begin, nog boozer daden volgen. —
Een woord nog, moeder.

DE KONINGIN.

Spreek, wat moet ik doen?

HAMLET.

Voor al niet dat, wat ik u heet te doen.
Laat door den opgeblazen koning thans
Door vloekbaar koozen alles u ontlokken,
Dat ik niet echt en waarlijk dol ben, maar
Slechts dol uit list. 't Waar' goed als gij 't hem zeydet;
Want welke koningin, wijs, schoon en kuisch,
Verheelde voor een pad, een slang, een kater,
Zoo fraaie dingen ooit? Wie zou zoo doen?

DE KONINGIN.

Wees overtuigd, als woorden adem zijn,
En adem leven, dat ik 't leven mis,
Om uit te aadmen, wat gij mij gezegd hebt.

HAMLET.

Gij weet, ik moet naar England.

DE KONINGIN.

Ja, helaas!

't Was mij ontgaan, maar 't is voor goed besloten.

HAMLET.

En brieven zijn gezegeld, en mijn twee
 Schoolmakers, die 'k vertrouw, als giftige adders,
 Zijn de overbrengers, banen mij den weg
 En toonen mij, wat schurkerij is. 't Zij zoo;
 Een lust is 't, als een mijn den delver zelf
 De lucht in vliegen doet, en mij bevreemdde 't,
 Als ik niet één el dieper dolf dan zij,
 En zij niet sprongen tot de maan. Wat is 't
 Genotvol, list te kanten tegen list!

Hij slaat de gordijn terug en treedt naar het lijk van Polonius.

Ik sleep dien hoovling naar de naaste kamer. —
 Nu moeder, goede nacht! — Wat is die raadsheer,
 Een zotskap bij zijn leven, een oud wijf,
 Nu deftig, ernstig, zwijgend, strak en stijf!
 Kom, Heer, om met u tot een eind te komen! —
 Goed' nacht, moeder!

Hij buigt zich over het lijk van Polonius om het weg te dragen; de deurgordijn valt achter hem neder; men hoort de deur openen en sluiten. De Koningin blijft in de diepste verslagenheid achter. Het wordt langzamerhand lichter in het vertrek. De Koning treedt op en slaat eenige oogenblikken de Koningin gade.

DE KONING.

Er moet een grond zijn voor uw diepe zuchten,
 Verklaar ons die; wij moeten de oorzaak kennen,
 Waar is uw zoon?

DE KONINGIN.

Mijn gâ, wat heb ik deze nacht doorleefd!

DE KONING.

Wat is 't, Geertruide? Spreek! hoe is 't met Hamlet?

DE KONINGIN.

Hij raast als zee en wind, als die bij storm
 Hun krachten meten. In zijn toomloos woeden
 Hoort hij geritsel achter 't wandtapijt;
 Fluks trekt hij 't zwaard en roept: „een rat! een rat!“
 En doodt zoo, blindlings, in zijn dollen waanzin
 Den goeden ouden man.

DE KONING.

O schriklijk doen!

't Had mij gegolden, had ik daar gestaan.
 Blijft hij in vrijheid, allen dreigt gevaar:
 U, mij, een elk. Helaas! hoe wordt die daad,
 Zoo bloedig, ooit verantwoord? zij zal mij
 Geweten worden, die den dollen jonkman
 Niet tijdig liet bewaken en niet afsloot
 Van elk verkeer; doch onze liefde deed ons,
 Wat heilzaamst was, niet zien. Waar is hij nu?

DE KONINGIN.

Hij sleepte 't lichaam des verslaagnen weg;
 Doch in zijn dolheid blonk zijn adel nog,
 Zooals bij waard'loos erts een korrel gouds
 Zijn glans bewaart; hij weent om wat hij deed.

DE KONING.

Geertruide, hoor, wat onvermijdblijk is.
 Nog eer de zon der bergen top verguldt,
 Moet Hamlet scheep, en voor deez' gruweldaad
 Moet onze majesteit en redekunst
 Zijn schild zijn, hem verschoonen. — Guildenstern!

Rosencrantz en Guildenstern komen op.

Gaat, vrienden, en neemt hulp met u. Prins Hamlet

Heeft, zinloos dol, Polonius gedood
 En uit zijn moeders kamer weeggesleept.
 Gaat, zoekt hem, vraagt hem vriendlijk uit en voert
 Het lijk naar de kapel. Ik bid u, spoed!

Rosencrantz en Guildenstern af.

Geertruide, 'k roep de wijsten onzer vrienden
 Thans saam en deel hun mede, wat ik doen wil.
 En wat, helaas! gebeurde. Wellicht spaart
 Dan laster onzen naam. Ga gij ter rust;
 Gij kunt niet meer. Voor mij is 't handlenstijd,
 Mijn ziel is vol van angst en zelfverwijt.

De Koningin gaat heen. De Koning in zich zelf.

't Is te gevaarlijk laat ik hem nog vrij;
 Maar 'k mag naar d' eisch der wet niet met hem hand'len;
 De dwaze, groote hoop toch hangt hem aan,
 Die zonder oordeel mint en wel de straf,
 Maar niet de schuld zou wegen.

Rosencrantz met Guildenstern komen op door de middendeur; de laatste blijft aan den ingang staan. Rosencrantz treedt voor den Koning.

Nu, wat meldt gij?

ROSENCRANTZ.

Waar hij het lijk geborgen heeft, mijn vorst,
 Is niet uit hem te krijgen.

DE KONING.

Maar waar is hij?

ROSENCRANTZ.

Hier in de voorzaal, Heer, bewaakt, en wachtend
 Op uw bevelen.

DE KONING.

Laat hem hier verschijnen.

ROSENCRANTZ.

Hé, Guildenstern, geleid den Prins hierheen.

*Hamlet en Guildenstern komen op door de middeldeur, door
meerdere hovelingen gevolgd.*

DE KONING.

Nu, Hamlet, spreek, waar is Polonius?

HAMLET.

Op een avondfeest.

DE KONING.

Op een avondfeest? Waar?

HAMLET.

Niet waar hij eet, maar waar hij gegeten wordt; een zekere vergadering van staatswijze wormen gaat zich juist met hem bezig houden. Zulk een worm is toch maar de eenige ware Keizer wat zijn tafel betreft; wij mesten alle andere creaturen om ons zelf te mesten, en wij mesten ons zelve voor maden; de vette koning en de magere bedelaar zijn slechts verschillende gerechten, twee schotels, maar voor één tafel; dat is het eind van 't lied.

DE KONING.

Ach! ach!

HAMLET.

Het kan gebeuren, dat iemand met een wurm vischt, die van een koning gesmuld heeft en van den visch eet, die zich met dien wurm gevoed heeft.

DE KONING.

Waar is Polonius?

HAMLET.

In den hemel; zend er maar iemand heen om naar hem te kijken; en als uw bode hem daar niet vindt, ga dan zelf naar de andere plaats, om hem op te sporen. Maar inderdaad, als gij hem niet binnen een maand vindt, zal uw neus hem zeker wel bespeuren, als gij den trap naar de groote zaal opgaat.

DE KONING.

Gaat, zoekt hem dáár. *(Eenigen uit het gevolg af.)*

HAMLET, *tot de heengaanden.*

Hij zal wel wachten, tot gij komt.

DE KONING.

Hamlet, voor uwe veiligheid, die ons
Ter harte gaat, hoe diep uw doen ons grieve,
Drijv', wat gij hebt gedaan, u snel van hier,
Snel als het licht. Wees dus terstond bereid;
Het schip is zeilreë en de wind u gunstig;
't Geleide wacht en alles dringt tot de afreis
Naar England.

HAMLET.

England?

DE KONING.

Ja, mijn Hamlet.

HAMLET.

Goed.

DE KONING.

Goed zou 't u zijn, ware u ons doel bekend.

HAMLET.

Ik zie een Cherub, die 't doorziet. — Maar kom!
Naar England dus! *Hij ziet rond.*

Vaarwel, mijn goede moeder!

DE KONING.

Groet ook uw liefdevollen vader, Hamlet.

HAMLET.

Mijn moeder; vader en moeder zijn man en vrouw; man en
vrouw zijn één vleesch, en dus, mijn moeder. Komaan, naar
Engeland! *Hamlet af.*

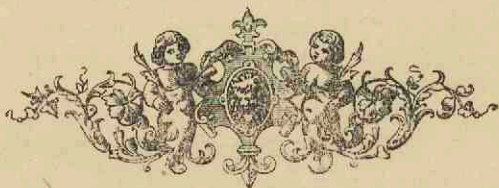
DE KONING.

Gij, volgt hem op den voet en lokt hem ras
Aan boord, talmt niet; hij moet van daag nog weg.

Voort! alles is gezegeld en gereed,

Wat hiermeê samenhangt. Ik bid u, spoed!

*Rosencrantz en Guildenstern af; met hen gaat op een wenk
des Konings ook het overige gevolg. De Koning volgt hen.*

VIERDE BEDRIJF.

TAFEREEL IX.

EEN KAMER OP HET KASTEEL.

De KONINGIN, gezeten, en HORATIO, voor haar staande.

DE KONINGIN.

Ik wensch haar niet te spreken.

HORATIO.

Zij is zeer dringend, ja zelfs wild en woest,

Haar toestand is beklagenswaard.

DE KONINGIN.

Zij kome!

Horatio af.

't Is voor mijn kranke ziel, — dat doet de zonde, —

Of ieder niets een onheil mij verkondde.

Horatio keert terug met Ophelia.

OPHELIA.

Waar is der Denen schoone majesteit?

DE KONINGIN.

Hoe gaat het u, Ophelia?

OPHELIA, *zingt.*

Hoe erken ik, dien gij mint,

Als ik hem ontmoet?

Aan zijn pelgrimsstaf en schoen,

En zijn schelpenhoed.

DE KONINGIN.

Ach, beste jonkvrouw, wat beduidt dit lied?

OPHELIA.

Wat zegt gij? Neen, ik bid u, hoor!

Zij zingt.

Jonkvrouw, hij ligt bleek en koud,

't Leven, ach, vlood heen;

Aan het hoofd een groene zoó,

Aan de voet' een steen.

O, o!

DE KONINGIN.

Maar, Ophelia!....

OPHELIA.

Neen, ik bid u, hoor!

Zij zingt.

Wit als bergsneeuw was zijn wá,

Groen er op gespreid,

Maar geen liefdetranen-vloed

Werd aan 't graf geschreid.

DE KONING, *die onder het zingen opge-*
komen is.

Hoe gaat het, lieve jonkvrouw?

OPHELIA.

Wel, de Hemel zegene u! Men zegt dat de uil eertijds een bakkersdochter geweest is. O God, wij weten, wat wij zijn, maar wij weten niet wat wij kunnen worden. — God zegen' u bij uw maal!

DE KONING.

Aan 't mijn'ren over haar vader!

OPHELIA.

Ik bid u, daarover niets; maar als men u vraagt, wat het beteekent, zeg dan dit: *zij zingt*:

Op morgen is het Sint-Valentijnsdag;

Bij d'eersten morgenschijn

Kom ik aan uw venster, verheugd,

Uw Valentine te zijn.

DE KONING.

Lieve Ophelia!

OPHELIA.

Ik hoop, alles zal weêr goed worden. Wij moeten maar geduld hebben; doch ik kan niet anders dan weenen, als ik bedenken, dat zij hem in de koude aarde gelegd hebben. Mijn broeder moet het weten, en nu dank ik u voor uw goeden raad. Kom, mijn koets! Goede nacht, edele vrouwen; goede nacht, lieve, edele vrouwen, goede nacht, goede nacht! *Ophelia af.*

DE KONING.

Ga, volg haar op den voet, bewaak haar wel.

Horatio af.

O, dit is 't gift van grievend leed, dit spruit
Gansch uit haars vaders dood.

(Gedruis achter het tooneel.)

DE KONINGIN.

O wee mij, welk gedruis!

Een Edelman komt op.

DE KONING.

Waar is mijn lijfwacht? Laat de deur bezetten.
Wat is er gaande?

DE EDELMAN.

Red u-zelf mijn vorst!

Laertes staat aan 't hoofd van 't muitend grauw.
En overstelpt uw wachters.

Sterk gedruis achter het tooneel.

DE KONING.

De deuren zijn bezweken.

Laertes stormt gewapend binnen. Denen achter hem.

LAERTES, met opgeheven zwaard.

Waar is die koning? Mannen, blijft daar buiten!
De deur bezet! — O gij, nietswaardig koning,
Geef mij mijn vader weér.

De Koning blijft rustig staan. De Koningin treedt tusschen beiden.

DE KONINGIN.

O kalm, Laertes!

LAERTES.

Die druppel bloeds, die kalm blijft, scheldt mij bastaard!

DE KONING.

Laertes, noem den grond mij van uw opstand. —
Bedaar, Geertruida, voed geen vrees om ons;
Den Koning is het godd'lijk recht een schild,
Dat alles keert. — Gij, spreek, Laertes, spreek,
Wat heeft u zoo verbitterd? — Neen, Geertruida,
Laat hem begaan. — Spreek man!

LAERTES.

Waar is mijn vader?

DE KONING.

Dood.

DE KONINGIN.

Maar niet door hem.

DE KONING.

Hij vrage tot hij 't zijne weet.

LAERTES.

Hoe kwam hij om? Ik duld geen guichelspel.
 Ter helle, leenmansplicht! ten duivel, eeden!
 Geweten, zachtheid, in den diepsten poel!
 Verdoemnis tart ik; onverschillig, ja,
 Voorwaar, zijn mij èn deze èn gindsche wereld;
 Er kome van wat wil, maar wreken zal ik,
 En zwaar, mijn vader.

DE KONING.

Wie belet u dit?

LAERTES.

Wanneer ik wil, geheel de wereld niet;
 En hoe gering mijn midd'len zijn, 'k doe wondren;
 Zij zullen verre strekken.

DE KONING.

Vriend Laertes;

Zoo gij de waarheid van uws vaders dood
 Te weten wenscht, eischt dan uw wrake, dat
 En vriend en vijand ten verderve gaan?

LAERTES.

Alleen wie vijand was.

DE KONING.

Die wilt gij kennen?

LAERTES.

Zijn vrienden wil ik wijd mijn armen oop'nen
 En, als de pelikaan mijn leven off'rend,
 Hen voeden met mijn bloed.

DE KONING.

Voorwaar, nu spreekt gij

Als goede zoon en waardig edelman;

Dat ik geen schuld heb aan uws vaders dood,
Dit zal zoo helder uw verstand doordringen
Als 't licht des dags het oog.

Denen achter het tooneel.

Laat door! laat door!

LAERTES.

Wat is dat? welk gedruis?

OPHELIA komt weder op, met bloemen bekranst.

O lenteroos,

Ophelia, lieflijk meisje! dierbre zuster! —
O God, kon 't oordeel van eene jonge maagd
Zoo wankel zijn als 't leven van een grijsaard?

OPHELIA, zingt.

En hij lag op de baar met het hoofd ontbloot,

En eihoo en eihoo en eihoo!

En menige traan in de groeve vloot; —

Goeden dag, mijn duifjen!

LAERTES.

Waart gij bij uw verstand en riept ge om wraak,
Zoo roerend was het niet.

OPHELIA.

Neen, gij moet zingen: „Naar onder, naar onder, naar onder!”
O wat past dat refrein goed; het is uit „de ontrouwe rent-
meester, die zijns meesters dochter stal.”

LAERTES.

Dit niets zegt meer dan alles.

OPHELIA.

Daar hebt ge Roosmarijn, dat is voor de herinnering; ik bid
u, mijn lief, herinner u uwe geloften; en daar Vergeet-mij-niet-
jens, om aan mij te blijven denken.

LAERTES.

Wijsheid in waanzin, herdenking en trouw aaneengeschakeld.

OPHELIA, *tot den Koning.*

Daar hebt ge Venkel en Akelei, en daar hebt gij (*tot de Koningin*) Wijnruit, en ik houd ook wat voor mij; op Zondag mogen wij het wel Genadekruid noemen; maar gij moet het wat anders dragen dan ik. Daar is een Madelietjen; ik had u wel wat Violtjens willen geven, maar zij verwelkten allen, toen mijn vader stierf. — Zij zeggen, dat hij een godzalig einde had, „want de beste Robbert is al mijn vreugd!”

LAËRTES.

Bekomm'ring, wee en waanzin, zelfs de hel,
Weet zij bevallig, lieflijk te doen zijn.

OPHELIA, *zingt:*

En komt hij nu nooit meer terug?
En komt hij nu nooit meer terug?
Neen, neen, hij zonk in 't graf;
Daal zelf er ook in af;
Ach, nimmermeer komt hij terug.

Zijn baard was zoo wit als sneeuw,
Zijn hoofd was zoo blond als vlas,
Hij is dood, hij is dood;
Geen klacht, die ons helpt uit den nood.
Och, of God hem genadig was!

Hem en allen Christenzielen, dat bid ik God. God zij met u!

*Ophelia af.*LAËRTES, *tot den koning.*

Kunt gij dit zien? o God!

DE KONING.

Laertes, ik moet deelen in uw smart,
Of gij ontzegt mijn recht mij. Ga nu, kies
Uit uwe wijste vrienden wie gij wilt,
Zij mogen rechten tusschen u en mij;

En vinden zij mij schuldig, of, hoe ook,
 Betrokken in den moord, dan geven wij
 Rijk, kroon en leven, wat wij 't onze noemen,
 U tot een zoen der schuld; doch blijkt u niets,
 Bezit met ons in lijdzaamheid uw ziel,
 Tot dat het ons, met u vereend, gelukt,
 Haar vrede te verschaffen.

LAERTES.

Zij het zoo;

Die vreemde dood, dat stil ter aard bestellen,
 Zoo zonder wapenschild of zwaard of rusting
 Of riddermatige uitvaart bij zijn graf,
 Dit alles roept me als uit den hemel toe,
 Het na te vorschen.

DE KONING.

't Zij zoo als gij zegt.

En waar de schuld is, doe de strafbijl recht.
 Ik bid u, volg mij. *Allen af.*

TAFEREEL X.

EEN KAMER OP HET KASTEEL.

De KONING en LAERTES.

DE KONING.

Nu moet uw oordeel toch mijn vrijspraak zeeglen
 En ge in uw hart mij sluiten als uw vriend,
 Daar 't bleek, en onweerspreek'lijk bleek, dat hij

Die uwen eedlen vader trof, niet hem,
Maar mij bedoelde.

Een Bode komt op.

Wat brengt gij daar?

DE BODE.

Heer, brieven van prins Hamlet;
Dit, vorst, voor u, dat voor de koningin.

DE KONING.

Van Hamlet? Wie heeft die gebracht?

DE BODE.

Matrozen

Werd mij gezegd, Heer; zelf zag ik hen niet.

DE KONING.

Laertes, hoor zijn schrijven.

Tot den Bode. Gij, verlaat ons.

De Bode af. De KONING leest.

„Grootmachtig heer, weet, dat ik naakt uitgeschud in uw
„rijk aan land ben gezet. Morgen zal ik verlof vragen onder
„uw koninklijke oogen te komen, en dan zal ik, als het mij
„vergund wordt, de aanleiding mededeelen van mijn plotselingen
„en allervreemdsten terugkeer.

„Hamlet.”

Wat kan dit zijn? Zijn allen weer terug?
Of is de brief bedrog, geheel onwaar?

LAERTES.

Herkent gij 't schrift?

DE KONING.

't Is Hamlet's hand, gewis.

„Naakt”, zegt hij, en in 't naschrift hier: „alleen.”
Weet gij mij raad te geven?

LAERTES.

Ik weet geen raad, mijn vorst. Doch laat hem komen;

Het doet mij goed in 't kranke hart, als ik,
 Man tegen man, hem dit in 't aanzicht slinger:
 „Dus deedt gij, dus!”

DE KONING.

Als dit zoo is, Laertes,
 (En hoe kan 't anders zijn?) zoo spreek: wilt gij
 Van mij u laten leiden?

LAERTES.

Ja, mijn vorst,
 Wanneer uw leiding niet tot vrede raadt.

DE KONING.

Tot uwen vrede. Is Hamlet nu gekeerd
 Uit schuwheid voor die reis, en denkt hij niet
 Op nieuw haar te ondernemen, dan beweeg ik
 Hem tot een zaak, thans in mijn brein gerijpt,
 Die hem een wissen val bereidt, en zóó,
 Dat van zijn dood geen achterdocht iets fluistren,
 En zelfs zijn moeder niets vermoeden kan,
 Dan dat het toeval is.

LAERTES.

Ik volg uw leiding,
 Vooral, mijn vorst, wanneer gij 't zoo bestuurt,
 Dat ik het werktuig ben.

DE KONING.

Voor een paar maanden
 Was hier een edelman uit Normandije;
 Die sprak zeer gunstig over u, en roemde
 Uw meesterschap is 't voeren van de wapens,
 En wel vooral uw schermen met den degen;
 En, Heer, die lof werkte als vergift op Hamlet,
 Zoodat zijn nijd niet anders wenschte, dan
 Uw wederkomst, opdat hij met u trok;
 En daarom zou....

LAERTES.

Wat zou daarom, mijn vorst?

DE KONING, *grijpt zijn hand.*

Laertes, hadt ge uw vader werkelijk lief?

LAERTES.

Waartoe die vraag?

DE KONING.

Geloof niet, dat ik twijfel.

Ziehier mijn plan. Als Hamlet keert, dan hoort

Hij ras uw wederkomst; wij zorgen, dat

Uw kunst genoemd wordt, en de lof, dien u

De Franschman schonk, nog hoog wordt opgekleurd;

In 't kort, gij komt bijeen: er wordt gewed,

Op u, op hem; hij, achtloos, ridderlijk

En zonder argwaan, keurt de degens niet;

Gij kiest, zijt gij wat handig, licht een scherpen,

Onafgestompten, doet een fraaien uitval,

En wreekt op hem uw vader.

LAERTES.

Ik wil 't doen;

En tot dit doel ontvang' mijn kling een zalving;

'k Heb van een marktbedrieger gif gekocht,

Dat nooit zijn werking mist; ik doop mijn wapen

In dat verderf, opdat de minste prik

Den dood hem breng'.

DE KONING.

Wij moeten nader wikken

En wegen, hoe wij tijd en midd'len kiezen,

Die 't best ons dienen. Want indien 't mislukte,

En door ons doen ons doel kwam henengluren,

Waar' 't beter niet beproefd. Daarom, die aanslag

Zij in den rug gesteund door een die slaagt,

Als de eerste uiteen mocht spatten. Stil! laat zien;
 Wij wedden plechtig op u beider kunst, —
 Ik heb het! —

Als hij door 't schermen warm en dorstig wordt,
 (Val gij hiertoe recht snel en heftig uit!)
 En wenscht te drinken, houd ik hem met voordacht
 Een kelk gereed, die, even slechts geproefd,
 Zoo hem uw giftstoot bijgeval niet trof,
 Ons plan ten uitvoer legt. Maar stil! wat is daar?

De Koningin komt op.

Wat is 't, geliefde gade?

DE KONINGIN.

Het eene wee volgt op den voet het andre,
 Verbijstrend snel. Uw zuster is verdronken,
 Laertes.

LAERTES.

Wat? o God! verdronken? waar?

DE KONINGIN.

Ginds buigt een wilg zich over 't beekjen heen
 En spiegelt in den vliet zijn grijze blaadren;
 Daar ijlt zij heen met vreemde woeste kransen,
 Van veld- en weide- en lange purperbloemen;
 Zij klom en reikte om aan de dunne twijgen
 Haar onkruid op te hangen, doch daar brak
 Een valsche tak, en in de schreibeek stortte
 Zij met haar schatten.

LAERTES.

God! dus zij verdronk?

DE KONINGIN.

Ja! zij verdronk, verdronk!

LAERTES.

Te zeer besproeide u 't water, arme Ophelia!

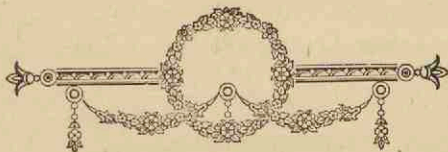
En ik weerhoud mijn tranen dus, maar toch,
 Het is ons zwak; natuur verlangt haar recht,
 Wat schaamte ook zegg'; maar is dit nu voorbij,
 Dan uit met vrouw zijn! — Vaar gij wel, mijn vorst!
 'k Zou vlammenwoorden sprank'len, als mijn dwaasheid
 Ze thans niet doofde. *Laertes af.*

DE KONING.

Hem gevolgd, Geertruide!

Wat viel mij 't stillen van zijn woede zwaar!
 En thans zal, ducht ik, dit op nieuw die wekken,
 En daarom, laat ons volgen.

Beiden af.

V I J F D E B E D R I J F .

TAFEREEL XI.

EEN KERKHOF. RONDON GRAFSTEENEN; IN 'T MIDDEN EEN
OPEN GRAF. EEN KAPEL OP DEN ACHTERGROND.
SOMBERE DAG.

TWEE DOODGRAVERS *komen op, met spaden en houweelen.*

EERSTE DOODGRAVER.

Moet zoo iemand een christelijke begrafenis hebben, die opzetteljk haar zells zaligheid zoekt?

TWEDE DOODGRAVER.

Ik zeg u van ja; en daarom, maak maar dadelijk haar graf; de lijkschouwer heeft zitting over haar gehouden en christelijke begrafenis toegekend.

EERSTE DOODGRAVER.

Hoe kan dat zijn, of zij moet tegen haar eigen wil zich-zelf verdrongen hebben?

TWEEDE DOODGRAVER.

Nu, dat is zoo bevonden.

EERSTE DOODGRAVER.

Neen, maar hoor eens. Hier ligt het water; goed. Hier staat de mensch; goed. Als nu de mensch naar dit water toegaat en zich verdrinkt, dan is dat, of hij wil of niet, hij gaat; onthoud dat. Maar als het water naar hem toegaat en hem verdrinkt, dan verdrinkt hij zich-zelf niet; ergel, hij, die aan zijn eigen dood niet schuldig is, verkort zijn eigen leven niet.

TWEEDE DOODGRAVER.

Wilt gij weten, hoe het er mee gelegen is? Als deze hier geen edele jonkvrouw was geweest, zou ze begraven zijn zonder christelijke begrafenis.

EERSTE DOODGRAVER.

Nu zie, daar hebt gij het, en het ergste er van is, dat groote lui van de wereld op die manier meer aangemoedigd worden om zich te verdrinken of op te hangen, meer dan hun medechristenmenschen. Kom, mijn spade! Er zijn geen oude edellieden dan alleen tuinlui, spitters en grafmakers; zij zetten Adams bedrijf voort.

TWEEDE DOODGRAVER.

Was die een edelman?

EERSTE DOODGRAVER.

Hij was de eerste, die het vuistrecht uitoefende.

TWEEDE DOODGRAVER.

Maar hoe kon hij dat?

EERSTE DOODGRAVER.

Wat! zijt gij een heiden? Hoe legt gij dan de Schrift uit? De heilige Schrift zegt: Adam spitte; kon hij spitten zonder vuisten? — Ik wil u zoo dadelijk een andere vraag doen. Maar ga nu vlug naar den hoek, haal mij een stoop scharrebier.

De tweede Doodgraver af.

Hamlet en Horatio komen in de verte op.

EERSTE DOODGRAVER, *zingt onder 't graven:*
 Ik minde, minde al in mijn jeugd
 En vond dit, o, zoo zoet.
 Geen tijdverdrijf, ah, en geen geneugt
 Doet iemand, ah, half zoo goed.

HAMLET.

Heeft die man geen gevoel van wat hij doet, dat hij zingt onder het delven van een graf?

HORATIO.

Gewoonte doet het hem luchtigens van de hand gaan.

HAMLET.

Zoo gaat het; als de hand weinig arbeidt, blijft haar gevoel des te fijner.

EERSTE DOODGRAVER, *zingt:*
 Maar de ouderdom kwam sluipend aan
 En sloeg de klauw op mij;
 En 't lustig leven was gedaan,
 Was sporeloos voorbij.

Hij werpt een schedel op.

HAMLET.

Die schedel daar had eens een tong en kon zingen. Wat kwakt de kerel hem tegen den grond, alsof het Kains bekkeneel was, die den eersten moord beging! Dit kon wel de hersenkas wezen van een staatsman, die nu door dezen ezel uit de hoogte behandeld wordt, van een die onzen Lieven Heer zelve om den tuin wilde leiden, niet waar?

HORATIO.

Zeer mogelijk, mijn Prins.

HAMLET.

Of van een hoveling, die kon zeggen: „Goeden morgen, genadige vorst! hoe bevindt gij u, grootmachtige koning?” *De doodgraver werpt een anderen schedel op.* Daar is er weer een. Waarom

zou dit niet de schedel van een rechtsgeleerde zijn? Waar zijn nu zijn haarkloverijen en drogredenen? Waarom duldt hij, dat die ruwe schavuit hem met een vuile schop op den kop tikt, en vervolgt hij hem niet wegens het toebrengen van slagen? Of die knaap is misschien een groot aankooper geweest van landerijen, dat zijn eigendomsbewijzen nauwelijks in deze bergplaats konden liggen. Mag de eigenaar zelf niets meer hebben?

HORATIO.

Geen haarbreed meer, mijn Prins.

HAMLET.

Wordt perkament niet van schaapsvellen bereid?

HORATIO.

Ja, mijn Prins, en van kalfsvellen ook.

HAMLET.

Schape en kalveren zijn het, die daarin hun zekerheid zoeken. Ik wil den knaap eens aanspreken. — Wiens graf is dit, vriend?

EERSTE DOODGRAVER.

Het mijne, Heer.

HAMLET.

Het zal het uwe wel zijn, want gij zijt er in. Voor wat voor een man graaft gij het?

EERSTE DOODGRAVER.

Voor geen man, Heer.

HAMLET.

Voor wat voor een vrouw dan?

EERSTE DOODGRAVER.

Voor een vrouw ook niet.

HAMLET.

Wie moet er dan in begraven worden?

EERSTE DOODGRAVER.

Een gewezen vrouw, Heer; maar, God hebbe hare ziel! zij is dood!

HAMLET.

Wat is die man sterk in het schermen met woorden. Wij moeten op ons tellen passen, of hij klieft ons het hoofd met een dubbel snijdend gezegde. — Hoe lang zijt gij al doodgraver?

EERSTE DOODGRAVER.

Wel, juist sinds dien dag en dat jaar, dat onze vorige koning Hamlet den ouden Fortinbras versloeg.

HAMLET.

Hoe lang is dat geleden?

EERSTE DOODGRAVER.

Weet gij dat niet? Ieder gek kan het u vertellen. Het was op denzelfden dag, dat de jonge Hamlet geboren werd, dezelfde die nu gek is geworden en naar Engeland gestuurd.

HAMLET.

Zoo, waarlijk? waarom is hij naar Engeland gestuurd?

EERSTE DOODGRAVER.

Wel, omdat hij gek is; daar moet hij weer bij zijn verstand komen; en als dat niet gebeurt, komt het er daar zooveel niet op aan.

HAMLET.

Waarom niet?

EERSTE DOODGRAVER.

Wel, zij zullen hem er daar niet op aanzien; daar zijn de menschen allen even gek als hij.

HAMLET.

Hoe lang ligt een mensch wel in de aarde, voor hij vergaan is?

EERSTE DOODGRAVER.

Wel, als hij niet al half vergaan is vóór hij sterft, dan houdt hij het zoowat acht of negen jaren uit; een looier houdt het negen jaar uit. Daar is nu een schedel, (*Hij neemt een schedel op.*) die heeft al vrij wat langer in de aarde gelegen.

HAMLET.

Van wien is hij?

EERSTE DOODGRAVER.

Van een verduiveld dollen hondsvot. De kerel heeft mij eens een flesch Rijnwijn over mijn hoofd uitgeschonken. Deze eigen schedel, Heer, die eigen schedel, Heer, is de schedel van Yorick, den grappenmaker van den koning.

HAMLET.

Deze?

EERSTE DOODGRAVER.

Ja, diezelfde.

HAMLET.

Geef hier. *Hij neemt den schedel in de hand.* Ach, arme Yorick! — Ik heb hem gekend, Horatio, een knaap van oneindig vernuft, vol van de kostelijkste invallen; hij heeft mij wel duizend keeren op zijn rug gedragen; en nu, welke afschuwelijke dingen komen in mijn verbeelding op; ik word er wee van! Hier zaten die lippen, die ik, hoe dikwijls weet ik niet, gekust heb. Waar zijn uw grappen nu, uw sprongen, uw liedjens? uw kostelijke kwinkslagen, die de geheele tafel deden schateren? Thans geen enkele zelfs, om over uw eigen grijnzen te spotten? De wangen ingevallen en stijf? Ga nu eens naar de kleedkamer van de edele vrouw, om haar te vertellen, dat, al legt zij haar wit en rood ook een duim dik op, haar toekomstig gelaat zóó is; breng haar daarmee eens aan het lachen! — Ik bid u, Horatio, zeg mij één ding.

HORATIO.

En wat, mijn Prins?

HAMLET.

Denkt gij, dat Alexander er in de aarde ook zoo uitzag?

HORATIO.

Even zoo.

HAMLET.

En ook zoo rook? bah! *Hij legt den schedel neer.*

Tot welke lage bestemmingen kunnen wij terugzinken, Horatio! Waarom zou onze verbeelding het edel stof van Alexander niet kunnen nasporen, tot zij het gebruikt vindt om een spongat te stoppen?

De groote Caesar stierf, verging; wellicht,
Dat hier of daar zijn stof een muurspleet dicht;
Ach, dat het stof, eens als een God vereerd,
Thans, muren pleistrend, wintervlagen weert! —

Priesters komen in plechtigen optocht op, daarachter het lijk van Ophelia; Laertes en Rouwdragers; verder de Koning en de Koningin; Gevolg.

Maar stil, maar stil, op zij; daar komt de Koning,
De Koningin, het hof! Wien volgen zij
Met zoo geringen praal? Dit is een teeken,
Dat gindsche doode met verwaten hand
Zich 't leven nam; maar wis, zij was van rang.
Slaan wij dit uit een schuilhoek gā.

Hij gaat met Horatio ter zijde, achter de grafteekens. De stoet komt nabij; men hoort in de diepste stille alleen het klokgebom, dat ophoudt, als de baar bij het graf wordt neergezet. De priesters zegenen het graf en de kist, die daarna door de zes dragers, geholpen door den eersten en inmiddels teruggekeerden tweeden doodgraver in het graf wordt neergelaten. Al de aanwezigen knielen hierbij neder en verrichten een kort gebed.

LAERTES, tot de Priesters.

Wat plechtigheden meer?

HAMLET, tot Horatio.

Dat is Laertes,

Een edelaardig jonkman; zie nu toe!

LAERTES, *meer dringend, daar de priesters
zwijgen.*

Wat plechtigheden meer?

EERSTE PRIESTER.

Wij breidden d' uitvaartplechtigheden uit,
Zoover het mocht; haar dood was twijfelachtig;
Had niet gezag den regel overheerscht,
Dan waar' ze in ongewijden grond begraven;
Doch hier valt haar de maagdekrans ten deel,
De bloembestrooiing, 't heilig klokgebom,
De wijding van het graf.

LAERTES.

En mag niets meer geschieden?

EERSTE PRIESTER.

Neen, niets meer.

LAERTES.

Zoo! leg haar dan in d' aard;
En uit haar schoon en vlekloos hulsel mogen
Violtjens spruiten! 'k Zeg u, wreevle priester,
Mijn zuster is een dienende engel, als
Gij krimpand huilt.

De Priesters af.

HAMLET, *ten diepste geroerd.*

Hoe, wat! de schoone Ophelia!

Horatio tracht hem te troosten.

DE KONINGIN, *strooit bloemen op de kist.*

Het lieflijkst op wie lieflijk was! Vaarwel!
Eens dacht ik u mijns Hamlet's gâ te zien,
En, lieflijk kind, uw bruidsbed te bestrooien,
Maar nooit uw grafkuil.

LAERTES.

O, drievoudig wee

Vall' tienwerf driemaal op 't gevloekte hoofd,
Welks gruweldaad het heerlijk licht der rede
U heeft gebluscht!

De doodgravers staan gereed aarde op de lijkist te werpen.

Neen, talmt nog met bestelpen!

Hij springt in het graf.

Hoopt thans uw stof op levenden en dooden,
En maakt de vlakke hier tot berg, veel hooger
Dan Pelion of 't wolkenhoofd des blauwen
Olympus.

HAMLET, *plotseling te voorschijn komende.*

Wie is hij, wiens rouwbedrijf

Zoo luide klinkt, wiens weegeklag den loop
Der sterren stremt, ze stilstaan doet als hoorders,
Wien schrik het bloed doet stollen? Hier ben ik,
Hamlet de Deen.

Hij springt mede in het graf.

LAERTES, *grijpt hem aan.*

De duivel hebbe uw ziel!

HAMLET, *evenzoo.*

Geen vroom gebed!

Zij worstelen.

DE KONING.

Er tusschen, hen gescheiden!

DE KONINGIN.

Hamlet! Hamlet!

ALLEN.

O heeren! heeren!

HORATIO.

Kom tot kalmte, prins!

Zij worden gescheiden.

HAMLET

'k Wil met hem strijden, ja, om deze zaak,

Totdat mijn oogleên niet meer trillen kunnen.

DE KONINGIN.

Om welke zaak, mijn zoon?

HAMLET.

Ik heb Ophelia teêr bemind; de liefde
Van veertig duizend broeders samen woog
Mijn min niet op. — Wat wilt gij voor haar doen?

DE KONING.

Hij is waanzinnig; kalm, Laertes!

DE KONINGIN.

Om Godswil, wees lankmoedig!

HAMLET.

Bij God, zeg, waartoe gij bereid zijt!
Tot weenen? vechten? vasten? zelfmoord plegen?
Dat wil ik ook. — Komt gij hier luide schreeuwen?
Mij tarten door dien dollen sprong in 't graf?
Laat u met haar begraven, ik doe 't cok;
Ik snoef zoo goed als gij.

DE KONINGIN.

't Is echte waanzin.

Zoo woedt in hem de vlaag een wijl, maar dra
Zit hij, geduldig, als het duivenwijfjen
Op 't uitgekomen gulden jongenpaar,
Geduldig, zwijgend neder.

HAMLET, tot Laertes.

Hoor mij, Heer;

Waarom behandelt gij mij dus? Ik heb
Mij steeds uw vriend getoond; maar 't zij hoe 't zij;
Doe Hercules al 't goed dat hij vermag,
De kat miauw, de hond doet als hij plach. *Hamlet af.*

DE KONING.

Horatio, ik bid u, sla hem gade. *Horatio af.*

Tot Laërtes. Ons laatste nachtgesprek leere u geduld;
 Ik neem de zaak ter hand en geef den stoot.
Tot de Koningin. Geertruide, lieve, laat uw zoon bewaken.
Tot Laërtes. Dit graf erlange een levend monument;
 Dra breekt een uur van rust en vrede ons aan;
 Tot zoo lang zacht, omzichtig voortgegaan.

Allen af.

TAFEREEL XII.

EEN OPEN HAL VAN 'S KONINGS KASTEEL, MET KOLOMMEN.
 UITZICHT OP ZEE.

HORATIO *en* HAMLET *komen op.*

HAMLET.

Genoeg hiervan; nu van het andre, vriend;
 Een soort van strijd werd in mijn hart gevoerd,
 Die mij niet slapen liet. Het was me, als lag ik
 In boeien, erger dan een muiltling. Haastig
 (Gewis, een hoogre wijsheid gaf 't mij in!)
 Rees ik van 't leger in mijn hut,
 En hulde me in mijn scheepsgewaad en tastte
 In 't donker naar hen toe en vond mijn wensch,
 Greep hun pakket en sloop terstond terug
 Naar mijn verblijf; stoutweg verbrak ik 't zegel
 Huns hoogen lastbriefs, en ik vond, Horatio,
 O koningsschelmstuk! 't uitgedrukt bevel,
 En met den sterksten drang, dat op dien brief

Fluks, zonder tijdsverlies voor 't scherpen zelfs
Der bijl, mijn hoofd moest vallen.

HORATIO.

Is het mogelijk ?

HAMLET.

Hier is de lastbrief, lees dien, als gij tijd hebt.
Aldus door schurkerij omstrikt, zette ik mij neer
En stelde een andren lastbrief op : — wat denkt gij ?
Een dringende bezwering van den Koning,
Tot Englands vorst, zijn trouwen bondgenoot,
Dat die, na kennismeming van 't geschrift,
Fluks, zonder overwegen, zonder dralen,
Ja zonder biechtijd toe te staan, de brengers
Zou doen onthoofden.

HORATIO.

Hoe werd dit verzegeld ?

HAMLET.

Ook hierin bleek des hemels hoog bestel.
'k Had in mijn beurs mijns vaders zegelring,
Die voor 't rijkszegel als model gediend heeft ;
Ik vouwde en zegelde mijn brief als d' eersten,
En schreef het opschrift na en bracht hem heimlijk
Op de eigen plaats ; de wiss'ling was onkenbaar.
Den dag daarop had onze zee strijd plaats ;
En hoe ik oversprong op 't rooverschip
En hier aan land gezet werd, weet gij.

HORATIO.

Zoo sterven Rosencrantz en Guildenstern.

HAMLET.

Wel, waarom kuisden zij om deze zending ?
Om hen is mijn geweten niet bezwaard.
Hun val is 't loon voor slaafsch, gedienschtig kruipen.

Gevaarlijk is 't voor lager wezens, komen
Zij hoogren, die met felle klingen strijden,
Bij d' uitval in den weg.

HORATIO.

God! welk een Koning!

HAMLET.

En moet ik thans niet hem, die mijnen koning
Vermoordde, mijne moeder schond, zich tusschen
De koningskeus en mijne hoop zich drong,
Met duivelsche arglist naar mijn eigen leven
Zijn angel wierp, moet hem, naar plicht en recht,
Deze arm niet straffen? Waar' 't niet laag, verdoemlijk,
Te dulden, dat die kanker van ons wezen
Nog verder woekert?

HORATIO.

Gewis verneemt hij binnenkort uit England,
Wat de uitslag van de zending is geweest.

HAMLET.

Ja, binnenkort; de tusschentijd is mijn;
Eén tellen, één slechts, is een menschenleven. —
Maar 't doet mij, vriend Horatio, grootlijks leed,
Dat ik mij met Laërtes zoo vergat;
Want in de trekken van mijn rampspoed zie ik
De zijne ook afgebeeld. 'k Vraag hem vergiff'nis,
Maar waarlijk, door de grootspraak van zijn leed
Ontvlamde hij mijn woede.

HORATIO.

Stil! wie daar?

Osrík komt op.

OSRIK.

Welkom, uw Hoogheid, weër in Denemarken!

HAMLET.

Ik dank u needrig, Heer!

OSRIK.

Genadigste Prins, als uw Hoogheid een oogenblik beschikbaar had, zou ik mij wenschen te kwijten van een opdracht van Zijne Majesteit.

HAMLET.

Ik zal die ontvangen, Heer, met alle inspanning van mijn geest.

OSRIK.

Zijne Majesteit heeft mij gelast te uwer kennis te brengen, dat hij een groote weddingschap op u heeft aangegaan. Prins, dit is de zaak. Voor korten tijd, Heer, is Laertes hier aan het hof gekomen; geloof mij, een volkomen edelman, vol van de voortreffelijkste verscheidenheden, zeer aangenaam in den omgang en van een prachtig uiterlijk.

HAMLET.

Heer, zijn afbeelding heeft bij u over geen tekortdoen te klagen, maar, in de volle waarheid van lofverheffing, reken ik hem een geest van het fijnste gehalte, en zoo doortrokken van kostelijkheid en uitgelezenheid, dat, om hem gerechtigheid te doen weêrvaren, alleen zijn spiegel zijn evenbeeld geeft en wie hem verder zou willen schetsen, zijne schaduw zou teekenen en niets meer.

OSRIK.

Uwe Hoogheid is de onfeilbaarheid zelve in het schilderen van hem.

HAMLET.

Maar nu de betrekkelijkheid, Heer; waartoe omwikkelen wij den edelman met onze ruwe klankweefsels?

OSRIK, *deze uitdrukking niet begrijpend.*

Prins?

HORATIO.

Is het niet mogelijk, elkander in een andere taal te verstaan?
Zeker, Heer, gij zult het wel kunnen.

HAMLET.

Wat heeft de vermelding van dezen edelman te beteekenen?

OSRIK.

Van Laërtes?

HORATIO.

Zijn beurs is reeds ledig; al zijne goudwoorden zijn uitgegeven.

HAMLET.

Ja, van hem, Heer.

OSRIK.

Ik weet, dat gij niet onkundig zijt, hoe uitstekend Laërtes is op zijn wapen.

HAMLET.

Wat is zijn wapen?

OSRIK.

Rapier en ponjaard.

HAMLET.

Dat zijn tweederlei wapens; maar verder.

OSRIK.

De koning, Prins, heeft zes Barbariſche paarden tegen hem gewed, waartegen hij zes Fransche rapieren en ponjaards met hun toebehooren tegengehouden heeft. De hangers zijn inderdaad streeſend voor den goeden ſmaak, geheel beantwoordend aan de ſcheede, en zeer rijk van vinding.

HAMLET.

Waarvoor is dit tegengehouden, zoo als gij het noemt?

OSRIK.

De Koning, Prins, heeft gewed, dat in een dozijn uitvallen tusschen u en hem, hij u niet met drie treffers zal overtreffen; hij heeft op twaalf tegen negen gewed, en het zou onmiddellijk uitgemaakt worden, als Uwe Hoogheid er zich toe wilde verstaan.

HAMLET.

Maar als mijn geest „neen” zeide?

OSRIK.

Ik meen, Prins, als uw Hoogheid tegenstander wilde zijn van dien edelman.

HAMLET.

Ik blijf hier nog op en neer wandelen. Als het Zijne Majesteit behaagt, het is nu juist mijn tijd van ontspanning. Als de schermdegens gebracht worden en de edelman bereid is en de Koning in zijn besluit volhardt, dan zal ik voor hem winnen, als ik kan; zoo niet, zal ik er niets bij winnen dan mijn eigen schande en eenige stooten.

OSRIK.

Zal ik dit als uw antwoord overbrengen?

HAMLET.

In dezen geest, Heer, met opsiering overeenkomstig uw eigen smaak.

OSRIK.

Ik beveel mij onderdanig bij Uw Hoogheid aan.

HAMLET.

Geheel de uwe. *Osrik af.* Hij doet wel, dat hij zich-zelven aanbeveelt: er mogt eens geens andermans tong hem ten dienste staan.

HORATIO.

Deze kievit loopt rond, met de eierschaal nog op zijn kop.

HAMLET.

Hij maakte reeds complimenten tegen de moederborst, als hij er aan ging zuigen. — Zoo heeft hij zich alleen den modetoon en den uiterlijken vorm der samenleving eigen gemaakt, een soort van gistend mengsel; blaas er eens op, en het schuim slaat neer.

Een Edelman komt op.

DE EDELMAN.

Prins, de Koning, de Koningin en allen maken zich gereed hierheen te komen.

HAMLET.

Zij zijn welkom.

DE EDELMAN.

De Koningin wenscht zeer, dat gij Laertes met hoffelijkheid bejegt, voor gij den strijd begint.

HAMLET.

Die raad is goed.

De Edelman af.

HORATIO.

Gij zult deze weddenschap verliezen, mijn Prins.

HAMLET.

Ik geloof het niet. Sinds hij naar Frankrijk is gegaan, ben ik mij voortdurend blijven oefenen; de stooten, die ik voor heb, zullen mij doen winnen. Maar gij kunt niet gelooven, hoe wee het mij is om mijn hart. Doch dat doet er niet toe.

HORATIO.

Maar, mijn waarde Prins, —

HAMLET.

Het is niets dan dwaasheid, maar het is toch een soort van voorgevoel, dat wellicht een vrouw zou verontrusten.

HORATIO.

Als een inwendige stem u waarschuwt, geef er dan gehoor aan. Ik wil hun verschijnen hier voorkomen, en zeggen, dat gij er niet toe gestemd zijt.

HAMLET.

Volstrekt niet; ik lach met voortteekens; geen muschjen valt ter aarde, of het is uitdrukkelijk bepaald. Moet het nu zijn, dan is het niet in de toekomst; ligt het niet in de toekomst, dan zal het nu zijn; is het thans niet, dan zal het komen; bereid zijn is alles. Daar niemand iets bezit van wat hij ver-

laat, wat beteekent het dan, het vroeg te verlaten? Het moge gaan, zooals 't wil.

De Koning, de Koningin, Laërtes, Edellieden, waaronder Osrik, en verder Gevolg, met schermdegens, komen op.

DE KONING.

Kom, Hamlet, kom; neem die hand van de mijne.

De Koning legt Laërtes' hand in die van Hamlet.

HAMLET.

Schenk mij vergiff'nis, Heer, ik deed u onrecht;

Maar schenk mij die geheel, als edelman.

Een elk hier weet, — en 't kwam u wis ter oore, —

Dat mij droefgeestigheid den geest verwart.

Wat ik u deed, wat uw gevoel, uw eer

Zoo wreed gekwetst heeft, ik verklaar 't voor waanzin.

LAËRTES.

Ik ben bevredigd

Voor mijn gevoel, en dat moest allersterkst

Tot wraak mij prikk'len; doch het punt van eer

Houdt mij terug en geen verzoening volgt

Eer oudere, wel ervaren eererechters

Beslissen, en met voor- bij voorbeeld staven,

Dat niets mijn naam bevlekt. Doch tot dien tijd

Acht ik de vriendschap, die gij biedt, voor vriendschap

En krenk haar niet.

HAMLET.

Volgaarne stem ik in,

En zal als broeder eerlijk met u trekken.

Komt, brengt rapieren! — Komt!

LAËRTES.

Geef mij er een.

DE KONING.

De wapens, Osrik, kom! — Gij kent, neef Hamlet,

De weddingschap?

HAMLET.

Volkomen; uwe Hoogheid
Heeft op de zwakste zijde 't meest gezet.

DE KONING.

O, ik ducht niets; ik ken u beider kracht;
En heeft hij ook meer oef'ning, hij geeft voor.

LAERTES, *de wapens keurend.*

Deze is te zwaar; laat mij een andren zien.

HAMLET.

Deze is mij goed. Zijn allen even lang?
Zij plaatsen zich tegenover elkander.

OSRIK.

Ja zeker, Prins.

DE KONING.

Zet mij de twee bokalen op die tafel.
Treff Hamlet bij den eerst' of tweeden uitval,
Of is hij bij den derden weêr gelijk,
Dan moog' 't geschut van alle tinnen buld'ren;
De Koning drinkt alsdan op Hamlet's heil,
En werpt een parel in den kelk, meer waard,
Dan een, die in de Deensche kroon de vier,
Die vóór mij heerschten, droegen. Komt, vangt aan,
En, rechters bij den strijd, een waakzaam oog!

HAMLET.

Kom, Heer!

LAERTES.

Gereed, Prins! *Zij begroeten elkaâr en vechten.*

HAMLET.

Eén!

LAERTES.

Neen, neen!

HAMLET.

Beslissing!

OSRIK.

Getroffen, wis, getroffen!

LAERTES.

Kom, op nieuw!

DE KONING.

Wacht; wijn hier!

Men brengt den Koning een beker; hij werpt er een parel in.

Hamlet, deze paarl is u;

Uw goed geluk! — Reik hem den beker!

Trompetgeschal en kanonschoten achter het tooneel.

HAMLET.

Neen, eerst nog dezen uitval; zet hem neêr.

Komaan! *Zij vechten.* Op nieuw getroffen; dit erkent gij?

LAERTES.

Getroffen, 't is zoo.

DE KONING.

Onze zoon zal 't winnen!

DE KONINGIN.

Hij is verhit en kort van adem. — Hamlet,

Hier, neem mijn zakdoek, wisch 't gelaat u af!

Uw moeder drinkt u toe; geluk, mijn Hamlet!

HAMLET.

Dank, moeder, dank!

DE KONING, *fluisterend.*

Drink niet, Geertruide!

DE KONINGIN.

Ik wil 't, mijn gade, ik bid u, laat het toe!

DE KONING, *ter zijde.*

Het is de beker met vergif! — Te laat!

HAMLET.

Ik durf nog niet, straks doe ik u bescheid.

DE KONINGIN.

Kom hier toch, 't parelt u op 't voorhoofd.

LAERTES.

Mijn vorst, thans tref ik hem.

DE KONING.

Ik denk van neen.

LAERTES, *ter zijde.*

Doch mijn geweten houdt mij schier terug.

HAMLET.

Laertes, kom! ten derden maal! Gij speelt slechts;

Ik bid u, val nu uit met alle kracht,

Het is me, alsof ik u een weekling ben.

LAERTES.

Zoo, dunkt u dit? Komaan dan! *Zij vechten.*

OSRIK.

Aan beide zijden niets.

LAERTES.

Welnu dan! *Hij wondt Hamlet; deze springt, verbitterd over de wonde, op Laertes toe en ontrukkt hem zijn wapen; Laertes raapt ter verdediging, Hamlet's neergeworpen rapier op, doch wordt door Hamlet gewond.*

DE KONING.

Scheidt hen! Beiden zijn verbitterd.

HAMLET.

Neen, neen, nog eens. *De Koningin zijgt neder.*

OSRIK.

De Koningin!

Tot de strijders.

Houdt op!

Men dringt tusschen de strijders in.

HORATIO.

Aan beide zijden bloed! — Hoe gaat het, Prins?

OSRIK.

Hoe is 't, Laertes?

LAERTES.

Ach, als een houtsnip, in mijn eigen strik;
Met recht brengt mijn verraad mijzelf den dood.

HAMLET, *naar zijn moeder ijlend.*

De Koningin bezwijmd!

DE KONING.

Door 't zien van bloed.

DE KONINGIN.

Neen, neen, die dronk, die dronk; o beste Hamlet!

De dronk, de dronk! Ik ben vergiftigd! *Zij sterft.*

HAMLET.

O schurkerij! — Hei! alle deuren dicht!

Verraad! snel, zoekt waar 't schuilt. *Laertes zinkt neder.*

LAERTES.

Hier, Hamlet! — Hamlet, 't is met u gedaan,

Geen artsenij ter wereld kan u redden;

Er is geen half uur levens meer in u.

Het vloekbaar wapen is in uwe hand,

Onafgestompt, vergiftigd. Mijn verraad

Komt op mijn eigen hoofd. Zie, 'k lig hier machtloos

En rijs nooit weêr. De Koning, . . . Koning, . . . schuldig!

HAMLET.

De spits, — en dat vergiftigd!

Dan, gift, voltooi uw werk! *Hij doorsteekt den Koning.*

ALLEN.

Verraad! verraad!

DE KONING.

Staat bij, mijn vrienden, 't is een wonde slechts.

HAMLET.

Hier, gij bloedschendig moord'naar, vloekbre Deen,

Drink op dien drank! Is hier uw parel in?

Ga, volg mijn moeder. *Hij grijpt naar den beker; de Koning sterft.*

LAERTES.

Hem gewerd zijn recht.

Het is een moorddrank, door hem zelf gemengd.
 Laat ons vergiff'nis ruilen, eedle Hamlet;
 Mijn en mijns vaders dood koom' niet op u,
 Noch d' uwe op mij. *Hij sterft.*

HAMLET.

God spreke er u van vrij. Ik volg u ras.

Hij klemt zich aan Horatio als aan een steun vast.
 Ik sterf; Horatio! — Arme Koningin,
 Vaarwel! — Gij, die verbleekt en sidd'rend toeziet,
 En stomme spelers zijt bij dit bedrijf,
 Hadde ik slechts tijd, (de felle kluistraar „Dood”
 Verleent geen uitstel!) o, ik kon u zeggen —
 Maar 't zij als 't is. — Horatio, ik ben stervend,
 Gij leeft; verklaar gij mij, mijn zaak, aan allen,
 Die licht verlangen.

HORATIO.

O, geloof dit nimmer;

Ik ben veeleer een oud Romein dan Deen;
 Hier zijn nog druppels over. *Hij grijpt naar den giftkelk.*

HAMLET.

Zijt ge een man,

Zoo geef den beker mij; geef hier, ik wil 't.
 O vriend Horatio, wat gekrenkten naam,
 Zoo alles ononthuld blijft, laat ik achter.
 Als gij mij ooit in 't hart gedragen hebt,
 Zoo wijk nog niet naar zaal'ger oord, maar lijd
 Een wjl nog 's werelds smart en maak mijn noodlot
 Haar openbaar. — Wat krijgsumoer is dat?

Marsch in de verte; geweersalvo's achter het tooneel.

OSRIK.

De jonge Fortinbras, die zegevierend
 Uit Polen keert, brengt aan het Deensche hof
 Zijn krijgsmans-groeten.

HAMLET.

O, ik sterf, Horatio,
 Het fel vergif vermeestert gansch mijn geest;
 Maar dit voorspel ik, dat op Fortinbras
 De koningskeus valt; stervend stem ik hem;
 Bericht hem dit, en ook, wat groots en nietigs
 Hier voorviel en aldus... wat volgt, is zwijgen.
 O, o, o, o! *Hij sterft.*

HORATIO.

Daar breekt een edel hart! — Slaap, beste Prins!
 En engelscharen zingen u ter ruste!

